Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi-1918-1956.

No. 28-Vol. LVIII.

Friday, 5th July, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER,
Price: FOUR PENCE

INDIANS MEET NATS: QUESTIONS * POSED *

(By A Special Correspondent)

HEN the United Party ruled the country there used to be a measure of contact between Indians and Europeans. There were social functions which members of the Government were not averse to attending. These served as meeting ground for Indians and Europeans. There was the International Club in Durban and the Indo-European Councils. Deputations at Government and Provincial levels were a common enough of Indian political life. But with the advent of the Nationalists to power all these went by the board and contact with the Central Government became an unheard of thing.

RECENTLY, however, there have been a few occasions when Indians, to be precise, when a section of the Indians have had social intercourse with officials of the Nationalist Party-Nast recent was the dinner which the Governor-General attended and found himself seated between two Indians.

Of course, it is not really possible to believe that these meetings both in Durban and on the Rand are pure and simple social meets for a cup of tea, a dinner and some inconsequential chatter. No one wishes to pry into the 'private goings-on of private organisations but it is well to remember that shortly after it · came into power some members of the Nationalist-Party flaw a kite about the separate identity of Hindu and Moslem in this country And it was even rumoured that there were some Moslem people willing to negotiate as Moslems with the Government on certain vital matters.

In each of the cases when Nationalists, including the Government Governor-General, have met Indians recently, they have met under the auspices of the Moslem community, not the

Fountain Of Wisdom

What the world now has to unstand is, that the process of unconscious nourishment has ceased, and that another and conscions process is necessary.

-Tolstoy.

Indian community. One wonders whether it is proper that a portion of the community should elect to meet Nationalist Party officials and the Governor-General. There is a moderate organisation, the South African Indian Organisation which could have approached these people in the name of the Indian community It is not unreasonable for the rest of the Indian community to be og its toes for these " meetings cannot in any way be pure social gatherings just for the love of dining with Nats

S.A. MAHA SABHA SOUVENIR TO COVER HINDU LIFE

The plans of the South African Hindu Maha Sabha to produce a Centenary Souvenir of its journal, The Hindu materialise, the Hindus of this country will have something to be proud of for they will, in some little way be marking an occasion which the whole community should be commemorating—the hundredth anniversary of the arrival of the Indians to this country. The Maha Sabha has finalised plans to produce a special number of its journal to mark the occasion. It will also hold its national conference shortly before the centenary of the coming of the Indian people.

The outline plans for the journal already submitted by the editors to the Maha Sabha indicate a production which will cover all aspects of Hindu life in this country. Articles have been commissioned - and are being commissioned-dealing with the definition of the Hindus of this country, their linguistic groupings and customs and manners; with the schools of Hindu philosophy; with Hindu institutions and temples all over the country; with Hindu festivals and ceremonies; with allied faiths; with Hindu literature and the epics

The final journal should carry as complete a survey of the life of

the Hindu people in this country in words and pictures as is possible in so short a time. There will be no advertising in the journal The Maha Sabha will raise the money for the publication independently of advertising, and will also get Hindus to sponsor the widest possible distribution of the Souvenir Number.

Articles and contributions for inclusion are invited either in English or any of the Indian languages. These should be about a thousand words in length or in multiples of a thousand, not in odd numbers of words. Article written in the Indian languages will be translated into English and included in the journal if they make the grade. Contributions by readers of The Indian Opinion addressed to The Editor, The Indian Opinion, Private Bag Dur. ban will be handed over to the Maha Sabha.

The production of the journal has been entrusted to Messrs. B. D. Lalla, Ranji S. Nowbath and S Chotai.

HEAVENS HAVE NOT FALLEN

URING the week the Governor-General of the country pined with a group of Indians, sitting right between them, and the heavens have not yet fallen! From what the Nationalists have said of Indians it seemed as if such a thing could never happen. Yet it has happened.

As "Blackie" Swart, the Minister of Justice, the present Governor-General, the one who dired at the Orient Club during the week, was responsible for the notorious amendments to the laws which finally killed the Defiance Campaign Movement seven years ago. There was neither kindness nor justice in the man ner in which the laws were altered to ensure that there was no tampering with the power of the Nationalists in the country Perhaps this decision to dine with non Whites has in it good for the future of the country.

Other Nationalists, too, have dined with Indians in Durban and on the Rand over the past few weeks, and nothing seems to have gone wrong with the soul of the country.

All that the non-Whites want is a decent place in the sun, nothing else, and this intercourse between the Nats and the Indians illustrates clearly that contact with the non Whites is not dangerous. It could be beneficial to both sides.

Vinoba Summoned

("Indian Opinion" India Service) A CHARYA VINOBA BHAVE has been summoned by the Magistrate of the Ambasg Tebsil to appear before him to bear witness to the charge brought by the police against Patola, one of the dacoits who surrendered to the police during the Acharya's "Pad yatra" in the Bhind Morena region. Patola, sent up for trial under the Arms Act, bas pleaded not guilty to the charge. Similar summons have also been issued to Mr. Jayadeo, Acharya Vinoba Bhave's secretary,

PDF compression, OCR, web optimization using a watermarked evaluation copy of CVISION PDFCompressor

Indian Opinion

FRIDAY, 15TH JULY, 1960

The Congo In Travail

ITH independence for the Congo has come much sorrow and suffering. Joy and pageantry, pomp and celebrations are the normal appurtenances of the realisation of a nation's fieedom and independence. Unfortunately, in the case of the Congo the withdrawal of the imperial power and the accession to office by the native peoples of the territory has been accompanied by much violence, disorder, mutiny, rebellion and chaos. These have caused shaking of heads, both in the Rhodesias and south of the Limpopo. Not-unnaturally the Europeans who govern the Federation and South Africa see every reason in the present state of chaos in the Congo to strum the one-string-guitar: the black man is not capable of operating western constitutional machinery. The White Press of South Africa has played up in sensational fashion the treatment meted out to the Europeans in the Congo by the rebelling soldiers. While we do not in any way wish to condone what has been done we should like those who are so ready to condemn events in the Congo to pause for a while and inquire where the actual causes lie and whether the incidents-from rape to slaughter-in any way reach the same proportion of violence which Belgium, when she first marchedwinto the Congo, employed for the subjugation of the native peoples of the territory.

Not even if the present incidence of violence: were to be multiplied a thousand times (which Heaven forbid) will it in any way measure up to the sorrow which the White man has inflicted upon Central Africa ever since the first day he sailed up, the Congo to gather slaves, and to take them to distant lands. Over the hundreds of years that the White man has drawn wealth and prosperity from these regions he has in teturn; inflicted a like measure of suffering on the people of the territory, Those who then seek to rush in with their criticisms of the violence caused by the Congolese must first pause and, reflect on these facts of history. The European rulers have inflicted: suffering and have withdrawn wealth from Africa for hundreds of years and what have they, in the particular, case of the Congo left behind?. From, the violence and the confusion it seems that all what they have been able to leave as a legacy of Western Christian, rule is hatred, as evidenced by the treatment of their erstwhile European rulers by their former subjects, and, a people without any trained personnel to govern the country and officcers to man the army.

Europeans in South Africa, and the Central African Federation, the reasonable few excepted, naturally impute the outbreak of violence to the "inherent" barbarity of the "native" peoples of Africa and the chaos in the administration of the country to the incapacity of the "natives" to operate Western systems of constitutional government. The facts, however, are otherwise. What have

(Continued on next page)

Gandhiji On

UNTOUCHABILITY AND HINDUISM

HAVE always claimed to be a Sanatani Hindu. It is not that I am quite innocent of the scriptures. I am not a profound scholar of Sanskrit. I have read the Vedas and Upanishads only in translation Naturally therefore mine is not a scholarly study of them. My knowledge of them is in no way profound, but I have studied them as I should do as a Hindu and I claim to have grasped their true spirit. By the time I had reached the age of 21, I had studied other religious also

There was a time when I was wavering between Hinduism and Christianity. When I recovered my balance of mind, I felt that to me salvation was possible only through the Hindu religion and my faith in Hinduism grew deeper and more enlightened

But even then I believed that untouchability was no part of Hinduism; and that, if it was, such Hinduism was not for me

True, Hinduism does not regard untouchability as a sin. I do not want to enter into any controversy regarding the interpectation of the shastras. It might be difficult for me to establish my point by quoting authorities from the Bhagwata or the Manusmriti. But I claim to have understood the spirit of Hinduism. Hinduism has sinned in giving sanction to untouchability. It has degraded us, made us the patiabe of the Empire. Even the Mussulmans caught the sinful, contagion from us, and in South. Africa, in East Africa and in Canada the Mussulmans no less than'the Hindus came to be tegarded, 25, parishs All this, evil haptreaufted, from the sin, of untouchability.

Contrary To Spirit

Entouchability is not a sanction of religion, it is a device of Satan. The devil has always quoted egriptures But scriptures cannot transcend reason and truth. They are intended to purify reason and illuminate truth. I am not going to burn a spotless horse because the Vedas are reported to have advised, tolerated, or sanctioned the sacrifice. For me the Vedas are divine and unwritten. 'The letter killeth.' It is the spirit that giveth the light And the spirit of the Vedas is purity, truth, in nocence, chastity, bumility, simplicity, forgiveness, godliness, and

all that makes a man or woman noble and brave. There is neither nobility nor bravery in treating the great and uncomplaining scavaugers of the nation as worse than dogs to be despised and spat upon.

My views on untouchability are not the product of my Western education. I had formed them long before I went to England, and long before I studied the scriptures, and in an atmosphere which was by no means favourable to those views was born in an orthodox Vaishnava family and yet ever since I reached the year of discretion I have firmly held my uncompremising views in the matter, which later comparative study of Hinduism and experience have only confirmed. How in face of the fact that no scriptural text mentions a fifth varna, and in face of the express injunttion of the Gita to segard a brahmana and a bhangi as equals, we persist in maintaining this deep blot on Hinduism, I cannot understand. Regarding a brahmana and a bhangi as equals does not mean that you will-not accord to a true brahmana the reverence that is due to him, but that the brahmana and the bhangi are equally entitled to our service, that we accord to the bhangi the same rights of sending his children to public schools, of visiting public temples, of the use of public wells, etc., on the same basis as these rights are enjoyed by any other Hindu.

Sayings Of Tolstoy

I have come to the conviction, after twenty years of thought on the matter that the fundamental cause of all our folly and ruin is the erroneous religious teaching transmitted by education

If I know that a deception is a deception, then under no possible circumstances may I tell a child who guilelessly, trustfully questions menthat a deceit, evident to me, is the sacred truth,

Every sincere man' knows the good principle by which he lives. Let him communicate that to a puestioning child.

Rand Youths Dance, Act Impressively

T is a matter for regret that the Johannnesburg Adarsha Yuvuk Mandal's two evenings of plays, music and dancing in Durban were not patronised by many more people. These young men, all amateur actors and players have shown, by their efforts, that while national wealth is important, nevertheles, artistic and cultural endeavour are vital concomitants of a complete life. The Yuvuk Mandal, further, is unique in that out of the artistic satisfaction that its members get from amateur theatricals, songs. music and dance and the enjoyment which the public obtains many and various charities and welfare organisations benefit financially. The Yuvuk Mandal has been in existence for nine years and each year the proceeds of the various shows which it stages have gone to a variety of charities. Earlier this year the Mandal made donations to the Coalbrook Disas ter Fund and has set aside some money for the Johannesburg African Feeding Scheme

The play staged in Durban were on Saturday and Sunday last were most entertaining and on occacions the acting rose to most competent heights-the two male characters in Chekov's The Proposal were good enough for any company. The Mandal provided four plays-one in Hindi, two in Gujerati and one in Englishwith the actors generally going from one language medium to another in a most able manner. There was one theme running through all the play, the problems of Indian parents with grown up daughters of marriageable age and the conflict youth and its new ways and approach to love and marriage with the old with their conservatism and established practices. The actors put the theme across in an impressive manner.

The dancing by Ranjiikumar Chottubhai Lalloobhai was most effective. There was ease and grace of movement. This young lad has a bright future in Indian dancing if he can get the right tuition. Training in India will be invaluable.

Those who took part in the various plays were:—Sit Manilal Morarjee, Manubhai Lakhabhai, Kantilal Rambhai, Jivanbhai Ramjee Karandas Prajapati, Nanubhai

Valljeebhai, Maganbhai Valljee bhai, Navnitlal Desai, Nathoobha Chauban, Dineshchandra Dhaya bhai, Jayantilal Narshibhai, Kantilal Rambhai, Ramanlal Dhoolabbhai, Manilal Bhoolabhai. Musicians: — Parbhoobhai Jivanbhai. Baboobhai Govindbhai, Amritlal Naginbhai, Ramanlal Mistey, Jivanbhai Ramjeebhai

The instruments in the band, too, constituted a harmonisation of the East and the West—the harmonium and the tabla side by side with the kettle-drum and other musical instruments, rendering Eastern tunes.

Italian Pianist Wins Chopin Contest

A YOUNG Italian pianist, Maurizio Pollini, won first prize in the Frederic Chopin International Contest for Pianists, held in Warsaw recently Maurizio Pollini also won awards offered by the Warsaw Municipal Council and the Polish National Commission for Unesco.

When presenting the National Commission award, the chairman, H. E. Stefan Wierblowski, transmitted to Pollini an invitation from the International Council of Music to take part in a concert which the Council is organizing in Paris on October 24 to celebrate United Nations Day—(Unesco)

The Congo In Travail

(Continued from previous page)

the European imperial and colonising powers done to make their non-European subjects to like them? Kindness and respect beget kindness and respect. We are not talking of patronage and condescending charity. What have the European rulers taught their native subjects about the ruling and the administration of the countries in which they live? In the Congo right now there are-and this is a tragic commentary on hundreds of years of European contact, occupation and rule-no black judges and civil servants of any note. The army, too. which has been the focal point of the collapse of the administrative machinery, has been retained as the exclusive and particular field of Europeans at the upper officerlevel. The fact that there are no Congolese officers to take firm command of the army and ensure law and order is not the fault of the native peoples. It is the fault of the European power that has occupied the country for so long. There is in the events in the Congo over the past fortnight much for South Africa, the Central African Federation and Kenya to imbibe and learn. That the Europeans must ultimately hand over the rule of the African Continent to the African people from Cairo to the Cape is inevitable. There is no power that can stop this. At best it can be delayed. Those Europeans who will hand over the power must decide now whether the transition will be bloody, violent and chaotic or peaceful and namicable. The Gongo has many lessons to offer.

Netherlands Children Help Indian Children

OVER 3,000 guilders (about \$800) were collected recently by girls at a school in Arnhem, Netherlands, to purchase equipment for a small school in the Himalayan foothills in India. The money came from a sale organized by the girls after they had heard how the people of Binayak a mountain village on the borders of India and Tibet, had built: their school by hacking out the solid rock of the mountain-side.

The story had been recounted to them by Dr. Frederik Carbasius-Weber, an expert from the Food and Agriculture Organization of the U.N. who had formerly been in the region on a technical assistance mission.

The money was handed over to the head of the Netherlands Unesco Centre in Amsterdam, to be forwarded to the school in the form of Unesco Gift coupons—(UNESCO)

New India Assurance Co. Ltd.,

India's Leading Company

We Transact:

Fire, Marine, Transit, Motor, Baggage, Burglary, Householders & Houseowners (Comprehensive), Personal, Accident etc.

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Jalbhoy Rustomjee & Son

140 Queen Street, — Durbar Phone: Durban 25845, 28513, 29807

DO YOU KNOW

That NEW INDIA is by far India's largest Insurance Company;

That NEW INDIA operates in over forty-five countries;

That NEW INDIA has over 65 branches in India alone; That NEW INDIA receives over £6,000,000 Premium EACH YEAR on Fire, Marine & Accident.

FOR SECURITY

AND SERVICE

INSURE WITH

NEW INDIA

ON a single point only do the pro-aud-con critics of Uncle Tom's Cabin agree. Without exception, all recognise the book's tremeudous impact on its time, and its immense influence in instigating the American Civil War. At one extreme, a contemporary come mentator described the work as "a monster distortion inspired by abolishoist fanaticism and designed to excite rectional discord." And well known lecturer and writer, early in the present century, remarked that "Uncle Tom's Cabin has done more harm to the world than any other book ever written."

In contrast, the sentiment of the host of devoted admirers was expressed in a letter from Longfellow, characterising Uncle Tom's Cabin as "one of the greatest triumphs recorded in literacy history, to say nothing of its moral effect." Others hailed the book as "a triumph of reality," "ammortal", and the author "unquestionably a woman of genius."

Never was a book more topical or better timed psycholo. gically. The struggle over the slavery question had grown more tense-aggravated by the pussage of the Fugitive Slave Law-, he Abolitionists had for twenty years kept up a crescando of noticalavery_agitation Congress was split down the centre by the increasing controversy, the clergy-North and South-Soomed from their pulpits Biblical argument for and against the "peculiar institution" of slavery. The surcharged moral climate awaited only a spark to set+off a worldshak ng explosion. Uncle Tom's Cabin furnished the spark.

Not only was the time ripe, but for generations heredity and environment had been shaping exactly the right person to mangurate the great crusade against human slavery.

Harriot Beecher Stowe was the daughter of Lyman Beecher, one of the most noted divines of the nineteenth contacy. Harriet Stone spent virtually her entire life in an intensely religious atmosphere. Furthermore, her rel gious training was rigorously Calvinistic, in the spirit of Jonathan Edwards, Samuel Hopkins, and other New England Putitans. Constantly surrounded by fire-and-brimstone theology from her earliest child. hood, Harriet could hardly avoid becoming a preacher-if not from a pulpit, at least from a pen. Throughout ber prolific writings, including Uncle Tom's Cabin, the religious Unclo background was ever in evidence, inspiring her to evangel. istic fervour . and scriptural eloquence of expression.

Harriet Beecher Stowe was born in Litchfield, Connecticut, in 1811; and she received a better education in Hartford than was customary for women of the period. About two-thirds of it was religious in nature. She was an avid reader. Aside from theology, her favourite authors were Byron and Scott, both of whom influenced her later writing style.

The dynamic and restless Lyman Beecher transferred himself and his family from Litche field to a pastorate in Boston when Harriet was fourteen, and a few years later moved again, to Cincinnati. There Harriet remained until 1850, teaching school, getting married to a member of the seminary faculty. Calvin Stowe, giving birth to six of her seven children, and occasionally contributing short sketches and stories for magazine publication.

The Cincinati years were formative in many respects. Located across the Ohio River from large slave plantations in Kentucky, the city was the centre of a raging [slavery controversy. Anti-abolition mobs roamed the streets, destroying the presses of opposition newspapers and mistreating free Negroes. Violent speeches for and against slavery, were heard Cincinnati was a refuge for escaping slaves, on their way north by underground railroad to freedom in Canada. The Seminary itself was a botbed of anti-slavery sentiment, and only the fact that it was on a rough and muddy road, two miles from the city, saved it from mob attack. Lyman Beacher's home sheltered relugees on several occasions. Harriet heard direct from the runaway slaves stories of broken families, and cruelties of overseer; the horrors of the auction block, and the terrors of being hunted in flight.

Oa but one occasion did Mr. Stowe see the slave-holding system in operation. On a brief visit with friends to Maysville, Kentucky in 1833, she observed a number of plantae tions, with their great patriarchal manor bouses and slave quarters. Here she found the model for the fictional Shelby plantation in Uncle Tom's Cabin, and obtained other impressions of the slave system's workings. From her brother Charles, a businessman who travelled to New Orleans and the Red River country, came more ammunition, for he brought back ugly takes of slavery in the Deep South, Harriet was indebted to Charles for the prototype of Simon Legree in Uncle Tom's Cabin,

BOOKS THAT CHI

⋆ STOWE: UNCL

based on a rufficulty oversee whom Charles had met on a Mississippi River boat.

Harriet Stowe did not become an out-and-out Abolitionist during the Ciccinnati ye ars. Perhaps she shared her father's opinion that the Abolitionists were "made up of vinegar, aqua fortis and oil of vitriol with brimstone, saltpetre and chare coal to explode and scatter corrossive matter." In fact, Mrt. Stowe was an onlooker rather than an active prota-gonist in the slavery battle until she returned to New Eng. land. Calvin Stowe was appointed to a professorship at Bowdoin College in Maine, and there his family was transplanted in 1850.

All New England was then seething with indignation over passage of the Fugitive Slave Law, and especially over incidents connected with the law's enforcement in Boston. Southera slave owners could pursue escaped slaves into free states, and officials in those states were required to aid them in recovering their property. Negroes who had long been legally free were rounded up and returned to their former masters, and their families were frequently broken up in the process.

A letter reached Harriet Stowe from her sister-in-law. Mrs. Edward Beecher, who implored her to wri e "something that would make a whole nas tion feel what an accursed thing slavery is." According to Stowe family tradition, Harriot at that moment resolved that "God helping me, I will write something, I will if I live" Meanwhile, one brother, Ed. ward, was thundering against slavery from a Boston church. and another brother, Henry Ward, was holding spectacular anctions of slaves in his Brooklyn Church, to redeem them lorm servitude.

The first portion of Uncle Tom's Cabin to be composed was the climax describing Tom's death. While attending Church in Brunswick during a communion service, Mrs. Stowe related, the entire scene une rolled in her mind's eye. The same afternoon she went to her room, locked the door and wrote out her vision. She ran out of writing paper, but used scraps of brown writing paper to complete her story. Subsequently, this account formed

The following article is a correspondent H. B. Master, f
THE WORLD by Robert i
American Li

the chapter entitled "The Martyr" in Uncle Tom's Cabin. was read to her children and husband, all of whom were deeply affected. Calvin Stows is said to have exclaimed, "Hattie; this is the climax of that story of slavery which you promised sister Isabel you would write, Begin at the beginning and work up to this and you'll have your book."

After a few weeks, Harriet Stowe wrote Gamaliel Bailey, editor of the National Eca, an abolition paper published in Washington, D.C. Bailey had known the Beecher family in Cincinnati, where he edited another anti-slavery journal, the Philanthropist, until driven out by mob violence In her letter Mrs. Stowe reported that she was planning to write a story called Uncle Tom's Cabin, or The Man That Was a Thing (a subtitle later changed to Life Among the Lowly), in serial form to run to three or four numbers. Bailey offered bere three hundred dollars for publication rights and the National Era began serialisation in June 1851.

A work which Mrs. Stowe had expected to finish in a month stretched on interminably, Scenes, incidents, characters, and conversations stored up in her memory from past experie ences or reading came crowding in, while her powers of imagine ation and invention were at white heat. The weekly instale ments ran on for nearly a year before the weary author was able to bring the book to an andi Afterward, she invisted that "the Lard Himself wrote it. I was but an instrument in His hand,"

The essential plot of Uncle Tom's Cabin is not complex, though it involves many characters. In the opening scene, a benevolent Kentucky slaves owner, Mr. Shelby, in order to pay his debts, is compelled to sell some of his best slaves; including Uncle Tom, to a New-Orleans slaves-dealer named Haley, Overhearing a conversation between Shelby and Haley, a mulatto girl named Eliza

THE WORLD

TOM'S CABIN

gement made by our London TOKS THAT CHANGED ins and published by The Association.

east that her child Harry is Is to be sold. During the ight she flees with the boy mose the frozen Ohio river, and tehs freedom in Canada. Her usband, George Harris, a slave a nearby plantation, also kapes and follows her Evenitally, after many adventures ith pursuing slave-ratchers, at added by quakers and other empathetic whites along the ay, they reach Canada and iter Africa.

Uncle Tom is less fortunaie. o avoid embarrassing his maser, he refuses to run away, and separated from his wife and hildren. Oa the trip down the fississippi to New Orleansl from saves the life of little Eva, and in gratitude her father, t. Claire, buys him from the lealer. The next two years are ileasant one for Tom as a serrant in St. Clare's elegant New Orleans home, with the saintly child Eva, and her impish little Vegro companion, Topsy. Then Eva dies, and, in her memory, 3t. Claire makes plans to free Com and his other slaves, But it. Claire is accidently killed trying to separate two quarrelting men, and Mrs. St. Clare orders Tom sent to the slave market. Tom is bought at public auction by a brutal drunken Red River planter named Simon Legree. Despite, impeccable behaviour and all. efforts to please his cruel master, Tom soon incurs Legree's hatred and is frequently beaten. Two semale slaves, Cassy and Emmes line, decide to make their escape from the plantation and go into bidiog. Legree accuses Tom of laiding them, and he suspects Tom of bnowing where they are hidden. When Tom refuses to seveal any information, Legree than him flogged into insensibility. A couple of days later, young Geor e Shelby, son of Tom's former owner, arrives to nedeem Tom. It is too late The effects of his vicious beating ere mortal and Tom dies. After hnoching Legree down, George Shelby returns to Kentucky and frees all of his slaves in the name of Uncle Tom, resolved

to devote nis future to the

abolition cause.

The impact of Uncle Tom's Cabin on contemporary opinion and passions was as striking as its huge sales, Mrs. Stowe's son and grandson later described its reception as "like the hindling of a mighty conflagra. tion, the sky was all aglow with the resistless tide of emotion that swept all before it and even crossed the broad ocean, till it seemed as if the whole world scarcely thought or talked of anything else."

From the South a storm of wrath, denials, and vituperation descended upon Uncle Tom's author. Soon her name was bracketed with the Prince of Evil. Newspapers carried columns of detailed criticism, designed to expose errors and fallacies in Mrs Stowe's depice tion of slavery, Typical of the comments was the Southern Literacy Messenger's declarar tion that the book was a "criminal prostitution of the high functions of the imagingtion," and by her guilt as its author, Mrs Stowe "placed herself without the pale of kindly treatment at the hands of Southern criticism," Thousands of angry and abusive letters came to Mrs Stowe personally At the beginning, Uncle Tom's Cabin circulated freely in the South, but after the bitter reaction, possession of a copy in that area became dangerous;

Ironical'y, Mrs Stowe had hoped and believed that her novel might be a means of peacefully resolving the prolonging slavery dispute. After reading it, a Southern friend had written her, "Your book is going to be a great pacificator: it will unite North and South." In Uncle Tom's Cabin Mrs. Stowe attempted to present fairly both sides of the slavery controversy—the picturesque and patriarchal on the one hand, the cruel and sinister on the other other. Two slaveholders depicted in the book, Mr Shelby and Augustine St. Clare, are Southern gentlemen of peerless virtue. Little Eva, S', Clare's daughter, is probably the most angelic child in all literature. The archvillain Simon Legree is a renegade Vermonter, and much of the book's comedy is provided by two other New Englanders, Miss Ophelia and Marks. Mrs Stowe made it crystal clear that Northerners had little understanding of the Negro in the concrete, however much they might sympathise with him in the abstract.

But these concessions were insufficient to appeare Southern resentment. From every side violent attacks continued and Mrs: Stowe was accused of falsifying facts. It was pointed out, for example, that the Southern laws were as stringent against the murder of slaves as of whites. and statues usually forbade the separation of children below the age of ten from their mothers. Also, slaves as property were too valuable to be seriously mistreated.

In the North, Uncle Tom's Cabin received a mixed reception. Even some who disliked slavery condemned the book because they feared it would stir up civil strife. Northern investors in the Southern cotton business censured it for fear it would endanger their investments Their point of view was expressed by the New York Journal of Commerce in a scathing editorial questioning Mrs. Stowe's veracity. Generally, however, Uncle Tom's Cabin was accepted by Northern readers as a just in dictment of the slavery system. As nothing else had done, the novel aroused the national conscience and humanitarian instincts. Its strong religious over. tones drove home the argument that slavery dealt in human souls.

One of the immediate effects of Uncle Tom's Cabin was to make impossible the enforcement of the Fugitive Slave Law, Outside the South, non co-operation with the law was virtually unanimous. More ominous, the book whipped up an enormous volume of anti-slavery sentiment and perhaps made inevitable the outbreak of the Civil War Certainly it was a major cause of that catastrophic conflict, as Abraham Lincoln recognized when he greeted Mrs Stowe, on a visit to the White House in

1862, as "the little lady who wrote the book that made this big war" Charles Sumner remarked, incidentally, that if Uncle Tom's Cabin had not been written, Abraham Lincoln could not have been elected President of the United States."

In an attempt to prove that the picture of slavery drawn in her book was not exaggerated, Mrs. Stowe compiled A Key to Uncle Tom's Cabin. In this work, there is, among other things; strong indictment of the churches for their divided and ineffectual stand on slavery.

PRIZES FOR CANCER RESEARCH

The General Assembly of the United Nations bas instituted prizes totalling 100,000 dollars to be awarded for the most outstanding scientific research work on the causes and control of cancerous diseases. The Assembly's decision was taken as the result of a proposal made by the Byelorussian S.S R., which pointed out that two million people die of cancer each year.

HAWKERS AND TRADERS

Gent's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 25/6; 17 jewels, water. proof, shockproof 34/6; 21 jewels, waterproof, shockproof, 37,6; 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6; Ladies wrist watches 39/6. 25 jewels 49/6 A. I. Agencies, P.O. Box 3980, Cape Town. No Catalogues

DRY RED CHILLIES

No. I Mixed Grade Dry Red Chillies, Nett 301b Bag 45/-.

> Any amount obtainable for Cash.

> Write for Grain Bags and Sugar Pockets.

MAARMANS (Pty) Ltd. Box 26, Phone 128, BRITS. Transyaal.

Indian Records Now Cheaper!!

7/6 Each Plus 3d Tax. AVAILABLE IN SETS OR SINGLE . Some Of Our Latest Hits Include :

TALAK, MEHNDI,
AGRA ROAD, KAAGUZ-KE.
PHOOL, DO-USTAD, AMAR
DEEP, MISS INDIA.

USTAD, NAAGMANI,
DO-BEHNEN, MOTHER INDIA,
INSPECTOR, MAIN-MASHE ME-

ORDER NOW - FREE PACKING C.O.D. Orders must include 5/- deposit.

Only Obtainable At:

NATIONAL RECORD COMPANY.

2 Ajmeri Arcade (off 141a Grey St. & 50 Cathedral Road) DURBAN P.O. Box 1574 Phone 67882

. 1 1

EAST MEETS WEST IN * PAKISTANI ART *

By ATTILIO GAUDIO

THE Moslem conquest in the 15th century faffected the Indo-Pakistani sub-continept in much the same way as the Renaissance affected medieval Europe. The Moslems built like titans, working on their amazing architectural creations as painstakingly as if they had been jewels: Lahore was their Florence. To local music, they brought new themes and instruments, releasing it from a suffocating prison of conventions. To painting, they brought a new impetus which produced immortal miniatures. Art up till then had been paralyzed and atrophied. They revived it.

Painting of the Mogul era stands out because of its meticulous concern for the slightest detail. It is remarkable, especially the pictures painted in the reign of Jehangr by Mansur, who was called "Nadir al-Asr" (Wonder of the Century) by the emperor.

The Mogul artist seems to have been free from any complexes concerning his choice of colours. His palette was extremely well-provided and the colours have remained so dazzling that certain historians believe they were obtained from precious stones.

The technique or perspective, peculiar to Mogul art and to Eastern a tin general, was conceived on vertical, not horisontal lines. The foreground was generally very sloping and an impression of distance was created by dividing the vertical plane by architectural devices. Tricks of light and shadow, however, seem to have been completely unknown.

An Ideal Of Pure Form

To the Mogul artist, beauty was to be found in forms, drawing and composition rather than in an imitation of nature. In fact, the Moslem artist believed that the world of perishable reality was but an expression of the imperishable Spirit. The mind transformed material real. ity into abstraction. When Juan Gris, the first Western artist to make a conscious break with representative art, declared that esthetic quality was an abstract theme within two-dimensional space, he was advancing the same theory of the pure, ideal form which the Mogula had sought to put into practice.

In modern times, however,

Pabistan was caught up in the whirpool of technological and scientific change, and seemed to have broken away from traditional forms rooted in Mogul arts

But, since independence, an artistic renaissance has been taking place which has enabled Pakistani artists to express their talent for classical and abstract conceptions,

This sudden return to favour of abstract painting in recent years is quite noteworthy. Most young Pakistani painters and the students of the Lahore School of Fine Arts are turning to abstract art in their present-day work.

Ozzir Zuby

The most important member of the advance-guard group is certainly Ozzir Zuby who has not only the greatest number of paintings to his credit, but has also produced a wide variety of sculpture. It is difficult to classify his work: he paints imaginary creatures with a rhythmic quality which lends beauty to his forms. His draweing always irregular, is often transformed to calligraphic interlaced lines.

Zuby, however, creates a very specific atmosphere in his landscapes which he never sets in the empty two-dimensional frame of purely geometrical abstractions. Forms mingle bectically, taking on a certain sculptural quality under his brush. This impression strengthened by his tendency to make human forms look like rochs-and to make rocks look libe human beings. His come positions are always fraught with emotion, deriving some. times, from a subconscious dream world and verging on the boundaries of expressionism and surrealism.

Zainul Abedin

In Eastern Pakistan, an important modern movement has sprung up in Dacca under the leadership of the Bengali painter, Zuinul Abedio. The West has already had a chance of seeing Abedin's paintings and drawings he is also the director of the National Institute of Art at Dacca) in shows held recently in England, France, Turkey, Mexico and the United States.

During a recent show in Lor-

don, a British critic wrote:
"Here we see that blending, which had been considered almost impossible, of East and West. This painter is capable both of observation and contemplation. We have the Oriental hand, holding a brush in the traditional way and using nothing but black ink and water upon absorbent paper. but guided by a European eye."

During his career, Abedin has painted in a number of styles, passing ffrom purely objective and nearly-photographic representation to abstract or semi-abstract sketches. But, of all his paintings, his most remarkable work remains "Famine" which has been compared to the drawings of Rembraodt and Goya. He has shown that it is possible to blend the traditional with the modern—East with West.

Women play an important part in contemporary Pakistani painting. Many girls are now studying at the Lahore School of Fine Arts and at the Dacca' art institute. While these women painters usually begin by drawing inspiration from the old masters, they are willing to accept the message of modern and even Western painting as soon as their artis'ic personalities develop. They are trying to create a new Pakistani school which will be neither a replica of the past nor a mere reflection of foreign art. In their art, they display a great deal of lyricism and zest for life along with a certain amount of romanticism. The emotion swhich the sight of nature stirs within tlem eliminates any possibility of abstract art and discourages

surrealistic speculation. This "happy medium," which does not deny the past seeks to build for the future by drawing inspiration from the present, may leave its mark on 20th Century Oriental art.

Emsel Rahim

One of the artists who has achieved a good deal of success in this field is Emset Rahime Like her aucestors, she uses pure, violent colours which she applies to the canvas in big splashes. The remains faithful to the precise rendering of features which is one of the characteristics of ancient Indian painting: Her compositions-nearly all foreground | paintings against a dense and striking backgroundremind you of certain Western impressionists by their styled lines and gestures and the nearly- plastic relief of their movement; but the secsuality and strength of their colours recall certain paintings in the Ajanta caves: Colour and form are never separated under Emeet. Rahim's brush, any more than they were in the art of ancient India. They spring from a sensitivity which cannot be quenched by any Western influence nor by any change in the Oriental way of living .--UNESCO,

STUDENT CENTRE FOR KATHMANDU

THE Nepalese Committee of the World University Service plans to build a student centre and a cooperative bookshop in Kathmandu, capital of Nepal, with financial assistance from the W.U.S. international fund. Besides providing students with facilities for study and recreation, the Centre will also be available for cultural activities organized for the town's popuation.—(UNESCO).

Cable & Tel. Add, HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.

(Ply.) Lid.

Earthonware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. Fresh First Grade Garlic 2/- 1/2 per lb.

Cash with order only.

P O. BOX 1250. 155|7 Warwick Avenue DURBAN.

Printed and published by Mrs. Sushila Gaudhi at the International Printing Press, Phoenix. Address: INDIAN OPINION, Private Bag. Durban. Natal.

Indian Thinking On Secondary Education — In Recent Times —

Summary of the Khatri Memorial Lecture delivered at the All India Educational Conference held in December, 1959.

EDUCATION is the soul of a people and living people must have a loving' education—an education conscions of its aims and methods and evolving conditions of life. In recent times, India has felt extremely dispatisfied with her education and striven hard, very hard indeed, to re-create her education.

Her general pattern of education has been, on the whole, representative of the best traditions of European liberalism and that is what obtain in greater part of the world. And yet her dissatisfaction has been deep. Since Independence the pattern has had consent of the Governy ment and the people and it has been much modified too. Is the problem of Indian education not s'reconciliation, a synthesis of two sets of values? And is the same not today the problem of the general world education too? RECENT INDIAN

THINKING

Recently India has sought to solve this problem of her education and of world culture with keenest interest. The most representative figures are Tagore, Gandhi, Vinoba and Eri Aurobindo. They have all had the deepest love for education and have been themselves teachers. There is in them a conscious continuity with the past, the cultural aspiration of the country......

TAGORE

The distinctive standpoint of these educationists may be represented by the terms sensibility, moral will and the paychic being. Tagore 'wanted the school to be a place of joy, where through an intimate appor elation of the teacher and the pupil in a settling of nature, the child should grow up into a. joyous personality. Joy is, no doubt, an index of harmonious growth and Tagore as a poet and. an artist seems to have been profoundly impressed by the way of beauty and hermonious feeling to the fulness of life. Indeed, right feeling would imply right knowing and right willing. Truth, beauty and goodness are. ultimately one. Vishvabharati,..

the "World University", which he founded in Shantiniketan was the experiment and the expression of this inspiration. The Poet worked long and devotedly at it and it became, in deed, an attraction for the world.

GANDHI

The right representative word of Gandhiji's education thought should be 'the moral will'. His ideas of truth, non-violence and service sought to create individuals and human society of a quality and character involving high moral sensitivity and capa. bility. This moral will is further supported by a faith in God; and soul. The education process, which is an embodiment of the education maxim of 'learning by doing' and the principle of 'integration of lessons' is all a training of the moral will of the growing individual. Basic education, if it is to be true to Gandhiji's perceptions and remain sound psychologically and oulturally, has to be vigilant about these ideals.

VINOBA

The Gandhian thought lives creatively most in Vinobaji. And he is so well established in that tradition that he can' essily enlarge and modify it. He passionately seeks to create a new society and he has struck upon new lines of approach. Vinobaji has been, it is Intereste ing to note, laying a new emphasis on education, which he expresses in the words: "Aneducation without a 'soul 'is no education." Further he has been emphasising with .reference to the general cultural life that the problems orested by the mind can only be solved by a power greater than the mind.

SRI AUROBINDO

The key-word with Bri Aurobindo is Psychic Being. The child is to him "a self evolving sout" and the Psychic Being is the evolving soul as distinguished from the soul conceived as an unchanging spiritual substance. It is the central spiritual principle of personality, which commands and integrates the varied energies of body, the life and the mind in us. According to

Sri Anrobindo the aim of education should be to seek to activise this inner principle. Sri Aurobindo International Centre of Education has sought to work out a scheme of sducation called the Integral Education: The mother distinguishes five distinct spheres of education. They' are the physical, the vifal, the mental, the psychic and the spiritual. The Integral Education of Sri Aurobindo and the Mother almest making an integral personality with its dimensions of the Conscious, the Sub-conscious and the Superconscions, the sim of education and hopes thereby to bring about a radical transformatian of life.

THE VALUES OF

THESE TRENDS

All' these trends of recent indian thinking regard education as a continuing venture of life...

Now, what is the value of these empts, these experiments and

the insights they embody for Indian education? general pattern is vast and these constitute a small space in the entire ploture. But do they not point the way Indian education should take; if it is to become eatisfying to the Indian soul? And if India schieves a proper synthesis of the intrinsic and the instrumental-values, of the ultimate and empirical, of the true, the good, the beautiful and the practical, will it not be some contribution to the world education and world culture of today ?

["Mother India", April 1960]

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street,

Cor. Diagonal & Market Sts. Johanneshurg, 'Phone 33-1654

Phone 835-6786

P. O. Box-1549.

MASTER BROS.

(PTY) LTD:

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES
B3 West Street, JOHANNESBURG.

Special Offer: India-Made Agarbattis (SHIPMENT JUST ARRIVED)

WHOLESALE TRADE PRICES

	SES, 3 tols: (Available		This	ITE.	.t. Cit.	-l)	37/6 I	
GATEWA'V	OF INDIA			LEDIO	ok Din	OK.	45/-	12
"	DE INDIA	6	1 >>			•••	90/-	99
CHAMELI		2	**	DC:	***	i espe	18/-	7 8
light t		1	9.2	- 1	.06	★ 第後	9/-	65,
BUGANDH	RANI [*]	5	31	22	B.6'b.	p/6/0	33/-	1)
**	**	$2\frac{1}{2}$	11,			• • •	18/-	1.
19	2.9	1	10			+44	8/	11
21	"	1	19		***	4.40	4/-	61.
LATAMAN	GESHKAR	1	- 10			as A NA	4/-	3"

CASH WITH ORDER '- PRICES F.O.R. DURBAN

We have also received Genuine Basmati-Rice 1/- per th. (Minimum Order 1001b)

We are Stockists of all kinds of Indian Dholls, Spices and Condiments, Betelnuts, Almonds, Tamarind, Whole Coconuts and All-kinds of Imported Rice.

SPECIAL PRICES TO THE TRADE

Please write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS

81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban. Telegraphic Add.: "BHAISONS" THE following is taken from the feature Transvaal Notes:

The address to Lord Gladstone by the Indian community was very much admired on the platform, the Mayor's Secretary remarking that the Indian community had beat the Corporation in artistic taste. The silver carket in which it was enclosed was furnished by Messrs Mappin and Webb and was of beautiful design. The text of the address is as follows:-

To His Excellency the Right Honourable Viscount Gladstone, Governor-General of the Union of South Africa, Johannesburg,

We, the undersigned, representing the British Indian Asso. ciation of the Transvaal, respectfully welcome Your Excellency and Lady Gladstone to Johannesburg.

We trust that the Union of South Africa will, under your regime, prove beneficial to all classes and communities residing in South Africa.

May we ask you to convey to Their Most Gracious Majestics, the King-Emperor and the Queen-Empress an expression of the loyalty of the community represented by this Association?

Mr Cachalia made the presentation, Messrs Fancy, Coovadia. Lucheram and Solomon Ernest and Gandhi were also on

ity years July 1910

WELCOME TO GOVERNOR-GENERAL

(From "The Indian Opinion" July 16th, 1910 }

the platform. Mr Cama, who was also given a card of admission was unavoidably absent

The Moslem address was presented by Imam Kamali. Imam A K. Bawazeer and Messrs. H. O Ally, Haji Habib and Shababoodeen were present on behalf of Indian Mussulmans The text of the address is as follows:-

To Viscount Lord Gladstone, P.C., Governor General of South Africa: We the undesrigned, on behalf of the Indian, Cape and Somaliland Moslems, being British subjects residing at Johannesburg and the Witwatersrand Goldfields in the Transvaal beg to tender your Lordship and Lady Gladstone a most hearty and loyal welcome on the occasion of your Lordahip's first visit to this city.

The position which South

Africa has attained among the vast Dependencies of the British Empire is shown by the fact that such a distinguished statesman as your Lordship should have been selected to direct its destinies at a period of exceptional difficulty.

As your Lordship is aware, the country is passing through a stage of development and transition which renders it imperative that the head of the Government should be one of wide administrative experience combined with clearness of judgment and firmness of purpose.

Having heard of your Lordship's brilliant career as Secretary for Home Affairs, Lord of the Treasury, and Financial Secre tary, War Office, we are more than satisfied that the post of the first Governor-General of United South Africa could not possibly be in safer hands than it is at present.

The attitude of His Majesty's Government towards British Moslem subjects in South Africa bas at all times been such as to inspire us with feelings of sincere loyalty and to make us look forward with confidence to the future, being well aware that the position of His Majesty's loyal subjects in the Transvaal will, at the hands of your Losdsbip, receive the care and attention which it so urgently requires at the present day.

In conclusion we humbly beg your Lordship to convey to His Majesty, the King and the Imperial Government the expression of our most loyal affection and devotion to his person and

. In the course of his reply the Governos General said :-

Then I thank the representatives of the Mahomedan and British Indian communities, I recognise their claim on my attention. I cannot forget His Majesty's Imperial responsibilities: constant and urgent, which relate to the 3,000,000 inhabitants of India I cannot ignore my own responsibilities as representing His Majesty as Governor General, and also as High Commissioner with jurisdiction beyond the confies of the Union of South Africa.

FAMOUS INDIAN MUSICAL Instruments And Song Books JUST ARRIVED

Thubla and Doogies Latest Designs £8/10/- | Violins and Banjo Mandolines each £6/10/-છેલ્લામાં છેલ્કા હળના તળલાએ અને કુગાઓ દર ૮/૧ •/૦ Dholaks and Mirdangs for Thal each £8/10/-તાલ માટે દેવક મીરદાંગ . ... हरेक्सी ८-१०-० Harmoniums, Rama Flute Best make £18/10/-સારી ખનાવટના હારમાનીયમ અને ભ'સરી Mouth Organs Popular Brands 4/6, 5/6, 7/6 क्षाहपीय भावना भादाना नालची (मा. चीद) ४/६, ५/६, ७/६ Bul Bul Tharangs and Xylophone each 25/-ણલબુલ તર'ગ અને સાઇલાફાન કરેકના ... શા. ૨૫૦ | ૨૦ ફીકમા ગાયનાની ગુજરાતી ચાપડી ...

वाधाओन अने वनके मेन्डसीन्स Thubla Doogle and Dholak spare caps ea. 25/-તબલા હગી અને દેલકનાં રપેર કેપા ... शी. २५-० Longneck Tenor Banjos £12/10/-क्षांभने हेनार विन्ते ... ... YI. 12-10-0 Jap Malas for Prayers 4/6, 5/6, 10/6 પ્રાર્થના માટેની જપમાળાઓ x/4, 4/4, 40/4 Gujarati Film Song Bk, 20 Film ea, Bk. ea. 2/6 शी. र-६

Clarnets B/F for Indian Bands £18/10:-Tombrone and Sunks each £1/5/-Khartalshand Jhangs in Pairs

each set £1/5/-

Straight Blowing Flutes Side Blowing Krishna Style Flute 5/6 Manjiras and Mouth Organs 5/6

Dancing Bells in Dozen Lots 6/6 Marakas For Ramba and Tango Bands ... 25/6 Sarods and Dilrubba each £12/10/-

BOOKS OF ALL SORTS, INDIAN, ANCIENT, HISTORICAL, ARE SOLD BY US

PHONE 20,07

MUSIC SALOON & BOOKSELLERS

P.O. BOX 2,24

85 Victoria Street,

DURBAN

No. 28-Vol.-LVIII.

FRIDAY,

15TH July, 1960

Registered at the G.P.O. as a Nawspaper

पुस्त**क पट सु'—**व्य'क २८

Price 4d.

INDIAN OPINION

ઇ ન્ડિયન

महात्मा गांधीकना हस्ते सने १००३मां स्थपायुं. બતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

તા. ૧૫ જુલાઇ, ૧૯૬૦.

🏴 💰 સાના પાલનથી પ્રેમભાવ /પ્રેયટ થાય છે. સત્ય અને પ્રેમનું ખીજાું નામ જ અદિસા છે. એટલા માટે અવિરત બાવથી अदिसान पासन हरे।.

1:18!

--શિવાન'દ્ર.

*

ધ્રુશ્ક નકલ પે. ૪

સુરત જીજ્ઞાનું વિભાજન નાંહે થાય

ડા. જવરાજ મહેતા

એનિકાવાદ: રાજ્યની છલા કોંગ્રેસ સિંમિતિમાના પ્રમુખા અને મંત્રીમાની અહીં भेणेशी परिषद्दमां प्रास्तिविक प्रवयन करतां है। छवरान महेताक निष्का-વ્યું હતું કે, વહીવડી તંત્ર અને કાંગ્રેસી સંરથા પરસ્પરના પૂરક બને તે અંગ વિચારણા કરવા અને સૂચના માટે આ પરિષદ બાલાવવામાં આવી છે.

રચના થતાં સગવા ખાતર કામ છલા हे तालुहानी सर्द्रहमां व्यामतेम हेरहार करवा पडे ता ते भारे लेका ने ઉદાપાલ કરે છે તે ભરાખર નથી. प्रजना कि अध बांधांका है। ये ते प्रत्ये सरकारनं अभवा संअधि धरावता प्रधानतं अथवा माई ध्वान भे यवु એમેંગ.

भा प्रसंगे सुरत छक्षानुं देशहरू आपी तेमणे लखाल्यं हे, सुरत छहा ને ખે ભાગમાં વહેંચી નાખવાની વાત અહીં આવી છે. પણ આવી કોંઇ દરખારત છે જ નંહીં;. પરંતુ તાલુકાની सरदृशां समयः भातर हाम हेरहार करवे। पडे.

જીલા વિકાસ મંડેલાની રચના અંગે તેમએ જંમાગ્યું કે આ બામતમાં हेटलीह वार हांग्रेसी असतीय काने છે, પરંતુ આ રચનાં બધાને પૃછીનેજ સંસ્થા વચ્ચે સંપર્ક સાધવા માટે અ

તેમને જણાવ્યું કે, નવો રાજ્યની કરવામાં આવે છે. જીલ્લા વિકાસ મ'ડળામાં જિત કેાંગ્રેસીએાને પણ રથાન આપવા અંગે તેમણે સ્ચન કર્યું હતું. વધુમાં તેમણે જયાવ્યું કે, પ્રધાના પાતાના કામમાં રસ લઇ શકે કે ते भारे तेमणे अनाके। भने तेटसा भाषा ६२वा लेस्न.

> કરિયાદા સંખંધમાં તેમએ કહ્યું 🕽, हरें समये प्रांतिक समितिने वयमां લાવવી જોઇએ નહીં. સા પ્રથમ ¥सेंडटरने। संप≠ साधवे। को⊌ओ, अने त्यार प्रश्नी सामतान्यभता प्रधाने। તું ધ્યાન ખેંચવું જોઇએ. જો કાઇ भुणशुत प्रश्न है।य ते। अ प्रांति ह સમિતિને વચ્ચે લાવવી એઇએ.

थुकरात प्रदेश हेंग्रेस समितिना भंत्री श्री अंतिबास धीयाने पत्रकाराने પરિષદ અંગે માહિતી આપતાં જણાવ્યું હતું કે, વહીવડી તંત્ર અને ફાંગ્રેસ **परिषद के।साववामां आवी छे.** थील એક પ્રશ્નના જવાળમાં તેમણે જણાવ્યું કે, આ અંગે કાઇ પદ્ધતિ નક્કી केरवामां आवी नथी, पशु आ परिषद દર છ મહિતે ખે.લાવા કે અને જીદા જુદા પ્રશ્નો અ'ગે ચર્ચા કરાશે.

હાલ યુદ્ધના ભય નથી

मे रहा: सीवियेट वडा प्रधान श्री નીકીતા કુશ્ચાવે અહીં જથાવ્યું હતું કે નજીકના ભવિષ્યમાં યુદ્ધ કારી નીકળે એવું હું માનતા નધી, પરંદ્ર પરિસ્થિતિ અયજનક છે, કારણ કે निःश्रुत्रोहरञ्जते समता महत्त्वना प्रश्रो ने। ये। भ रीते कील कराई रको नथी.

રાષ્ટ્રપ્રમુખ ડેત. રાજે-દ્રપ્રસાદે ચાેજેલા डेमबीनना सत्धार समार भमां भारतना अभागारनवेशे। साथे वात्रभीत हरता થો કુરચાવે કહ્યું કે વિશ્વની હાલની રિયતિમાં કાઇ અય નથી. શ્રેમ હતાં ન્યાં સુધી જીદા જીદા દેશા પાસે ભયાનક હથિયારા છે અને નિ:શાસ્ત્રી-કરણ સમાતું નથી ત્યાં સુધી યુદ્ધ **६ाटी नी**डणवाने। अप €'भेश मा2े ઝક્રુમતા રહેવાના જ. શ્રી કુશ્ચાવ કહ્યું ह से। वियेट संध आंतरराष्ट्रीय परि-रियतिने इयणती अध्धावना तेनी રાકિતમાંના તમામ પ્રયાસા કરી છુટરો.

ટાંગાનીકા પહેાંચેલા દક્ષિણ આફ્રિકાના ભાગેડું

अभिक्रजान्दर आव है। इक्षिष् आपी है तेला हारेरसाम बाता नाध-भीः अधिकामाया नासी टांभानीका પહેરિયા છે. મી. એલેકઝાન્ડર મેરીટસ-બર્ગાના નિવાસી છે અને તેઓ નાસી છુટમાં કારણકે કટાકરીના ધારા હેઠળ પાલીસ તેમને પશ્ડવા માંમતી હતી.

तेमा प्रथम भे युगाना सेन्ड ત્રાટકરારેટ પહેંચ્યા. તેઓ ત્યાંથી રાડે-શીયાના સરહદે પહેંચતા ત્યાંના મિત્ર भाव द्रष्टिवाणा आहि हते। अ तेमने ગીચ ઝાડીમાંથી લઇ જઇ ટાંમાનીકા સંધી પદ્દાંચાડ્યા.

મ્ળેયાની અંદર એક એંગ્લીકન पादरीके तेमने डीस्ट्रीकट क्रमीरानर સામે હાજર થવાની સલાહ આપી,

राणीना धभीभेशन सत्तावाणाभाने પાતાના પ્રવેશ વિષે જંચાવવા કહ્યું.

હાલમાં તેમા ટાંગાના તવ'મર રાજનીતિન ડા. કૃષ્ણાના મહેમાન ખન્યાં છે. ડા. મૃષ્ણા, લેજ્સ્લેટીવ श्रिक्सीसना व्या व भतना समेहबार छे.

તેઓએ ત્યાં પાસપાર્ટમાટે અરજ રજી કરી છે. રાડેશીયામાં પાસપાટ ન મળવાનું કારણ, ફેડરલ સરકારે त्यांना छन्डियन ढाछ अभीशनरने पास-પાર્ટ ન આપવાની ચેતવણી અપાયાનું સંભળાય છે.

. મી. શા હાલમાં ટાંગાનીકામાં तेना डालर थतां अभीशनरे ससाड 'मेासीटीअस रेइयुओ' तरीडे रहेरी,

સ્વાત ંત્ર્ય કેાંગામાં કટાંગાના સંસર્ગત્યાગ

अति। १२ दिवसना स्वातंत्र्य पछी કટાંમા ત્રાંત સુમાવી બેઠું છે. સામવારે કટાંગા પ્રતિ સંસર્ગત્યામ કર્યો. કરાંગાના વડા પ્રધાન મી માનસ શામ્બેશ આ સંસર્ગત્યામના ઉલ્લેખ क्षी बता.

મી. માપસ શામ્લેએ જહ્યાવ્યું છે કે ''ન્યારે મી. પેટ્રીસ ક્ષુમ્યું'ળા કટાંત્રા .ખાવરો ત્યારે હું ત્રણુ પ્રધાનાને માકલી અમારા સંસર્ગ ત્યામ વિધે જથાવીશ અને કહીશ કે આપ પાછા જ શકા છા."

श्रीनात्राणे नेपाणी प्रदेशना धरेला સશસ્ત્ર ઉદ્યંધન અને મુરતાંગમાં નિઃશસ્ત્ર નેપાળી સીમાં પાેેેલીસના नीयन्त्रवेसा भर्थु सामे नेपाण सर्धारे ताडीहते। अने आडरे। विरोध ता. રહમીના પૈક્રોમ સમક્ષ નેંધાવ્યા છે.

પત્રકારા સમક્ષ વાતીલાપ કરતાં नेपाणना वराप्रधान श्री राष्ट्रशासाने भुरतांगना पनावर्नु अने भेाह्यायेक्षा विरेष्पनं समर्थन अर्थुं बर्तुः परंतु ते सिवाय तेमचे शीनाश्रीना आहमध् અને નેપાળના સાર્વબીમત્વ પર પડેલી तराप व्यंगे अशी तक्तेयीनी करी નદાતી. નેપાળા વિદેશ કચેરીના નિવેદનમાં જણાવાય છે કે ચીનાઓના **આક્રમ**થા પ**છી** નેપાળના સત્તર નામ-रिके। अभ यथा ऄ. विदेश क्येरीना मुणी कडे के है ना आहमेश बरहेरशी ના કશાં જ કારણ વિના મધું છે.

વધુમાં નેપાળની રાજ્યસભામાં નેપાળ નો ભૂતપૂર્વ વડા પ્રધાન શ્રી ખી. પી. કાઇરાલાએ રજી કરેલા સહાયક સશસ્ત્ર સૈન્ય રચવાના અને ચાદ વર્ષની ઉપર ना किशोराने ६२७ मात संस्कृती तासीम आपवाने। हराव पसार यथे। दता

શ્રી કાંઇરાલાએ દરાવતું સમર્થન કરતાં જયાગ્યું હતું કે આપણા દેશ પર તાળાતા બહારના ભયને પઢાંચી યળવા માટે આ પગલું આવશ્યક છે. भीनात्रात्र ते। आपथा देशनी सर्दद નું ઉલંધન પણ ક્યું છે.

સંક્રેટ સમયે આપણી માતુબુમિનું रक्षम् अरवा भाटे हरेड नेपाणवासीय તૈયાર રહેવું જોઇએ. ચીનના વિદેશ भाताने कहेर इयु छ है तिमेटना मणवाभाराने हाथी देवाने माटे नेपाण नी सर६६ \$परना जिन कश्करी विस्तारना चीनी धरारी अ प्रधान अयो छ लेवा भीनी पार तेपालते आपी देशनाना रेडिये। अहेवास आंत्रे अभारी पासे माहिता नशा,

"ઇન્ડિયન ઓપિનિયન"

શુક્રવાર તા. ૧૫ જુલાઈ, ૧૯૬૦.

કોન્ગાની વેદના

ગામાં સ્વાતંત્રય પછી ઘણી જ દિલગીરી અને વેદના આવી પડી છે. કાઇ પણ દેશમાં સ્વાતંત્રય સાથે આવે છે ઉલ્લાસ અને ભપકા, ઠાઠમાઠ અને ઉત્સવા. પરંતુ કાંગાના કમન્ લાગ્યે શાહી સત્તા જતાં અને આફ્રિકના સત્તા ઉપર આવતાં જ હિંસા, બળવા, કાંતિ અને અવ્યવસ્થા કાટી નીકળી છે. આ બનાવથી રાડેશીયા અને લીમ્પાપાના દક્ષિણના ભાગ માશુ હલાવતો થઇ ગયા છે. એ નવાઇ જેવી વાત નથી કે જે ગારાઓ ફેડરેશન અને દક્ષિણ આઃફ્રિકામાં સત્તા ઉપર છે તે હવે એકતારા વગાડે છે!—તે એ છે કે કાળા માનવા પશ્ચિમી રાજ્ય વ્યવસ્થા સહાવવા અશક્તિમાન છે.

કે ક્ષિણું આક્રિકાની ગારા પ્રેસે, કે ગામાં ગારાઓ ઉપર અળવા મારા લાયા શકે છે. હાક સ્કુલા, ખાર લશ્કરે જે કહ્યું તેના ચિતાર એક કલાકારની સૈલીએ આપ્યા અહારના ખાળકાને રહેવાની છે. ત્યાં જે બન્યું તે તરફ આપણે ક્ષમાની દ્રષ્ટિ એ જોવા નથી સગવડ હોતી નથી, આ રીતે તેમના માગતાં, પરંતુ અળાત્કારથી ખુનામરકીના બનાવા શાથી બન્યા તે બહુતર રખડી પડે છે. ઉપર એ ઘડી વિચાર કરીએ. અને આ બનાવા જે બન્યા તેની શકેરમાં રહે છે, તેમના બાળકા સરખામણીમાં એલ્જીયમે જે અપાર હિંસાના કૃત્યા કર્યો તે માટે પણ ક્ષાયદાપણાની સરકારી સરખાની જોઈએ.

હાલમાં જે હિંસક ફૃત્યા બન્યા તેને હજાર ગણા કરીએ તો પણ ગારાઓ, જે કાંગામાં ગુલામાં લેગા કરી દુર દેશાવર લઇ જવા આવ્યા હતા, અને તેઓએ જે અત્યાચારા ગુજાર્યા તેની સરખામણીમાં આ કંઇ નથી. રીકાઓથી ગારાઓએ જે પ્રમાણ માં આર્થિક લાલા ઉઠાવ્યા અને ઉત્તતિ પામ્યા તેજ પ્રમાણમાં બાદ વધ્ અત્યાચારા આ લાકા ઉપર ગુજાર્યા છે. 'આથી આ કાંગાના બનાવા ઉપર જે કાઇ દીકા કરમા દાંડી જાય તે છે ઘડી વિચાર કરે એ સારૂં છે. ગારી રાજશાહીએ રીકાઓથી જે અત્યા- થારા ગુજાયો છે તેનું વર્ણન કરવું મુશ્કેલ છે; અને જે ધનદાલત બહાર ઘસડી ગયા તેના બદલામાં શું મૂશે ગયા છે? આ હિંસા ના કૃત્યા અને અવ્યવસ્થાથી એટલું જણાયું છે કે તેઓ પશ્ચિમી કિલીયન રાજય તરીકે કેવળ તિરસ્કાર મુકલાં ગયા છે, અને એ ઉપરાંત રાજય ચલાવવા બીન અનુભવી અમલદાર મુકલાં ગયા છે.

દક્ષિણુ આફ્રિકાના અને સેન્દ્રલ આફ્રિકન ફેડરેશનના ગારા એ!—થાંડાક સમજીને બાદ કરતાં હિંસાના કૃત્યાને જંગલીં કહે છે અને દાષારાપણુ આફ્રિકના ઉપર કરે છે. પરંતુ સત્ય આ નથી. સત્ય તા એ છે કે આ ગારાઓએ એવું શું કશું છે કે જેથી આફ્રિકના એમના ઉપર પ્રેમ રાખે ? આ ગારાઓએ આફ્રિકનાને તેઓ જ્યાં રહે છે ત્યાં રાજ્ય કેવી રીતે ચલાવવું એ શું શીખવ્યું છે ?

રીકાઓથી ગારાઓએ કોંગામાં રાજ્ય કર્યું પણ એક પ્રખ્યાત આફ્રિકન ન્યાયાકીશ યાતા અમલદાર નથી. લશ્કરની મંદર પણ એકું જ છે, તેથી તા આજે તે અશકિતમાન છે. લશ્કરને અંદર પણ એકું જ છે, તેથી તા આજે તે અશકિતમાન છે. લશ્કરને ખરાબર સંભાળવા માટે એક પણ કેંગાવાસી શકિતમાન નથી એ આફ્રિકનાના દોષ નથી. જે ગારાઓએ ત્યાં રાજ્ય કર્યું એ તા તેઓના દોષ છે. છેલ્લા પખવાડિયાના કેંગાના ખનાવાથી દક્ષિણ આફ્રિકા, સેન્દ્રલ આદ્રિકન ફેડરેશન અને કેન્યાએ ઘણું શીખવાનું છે. આફ્રિકા ખંડની અંદર કેપથી કેરા સુધી આફ્રિકનોને સ્વાતંગ્ય મળતું એઈએ એ નિઃશંક છે. કાઇ પણ સત્તા એ રોકી શકે એમ નથી. એ આવતાં જરાં હીલ થાય એજ. આ ગારાઓ જે સ્વાતંગ્ય આપશે તેઓએ વિચારણા કરીને આપતું તેઈએ કે સ્વાતં ય ખુન હિંસા અને અવ્યવસ્થાથી આવશે યાતા શાંતિ અને સ્તેહથી આવશે. કેંગામાંથી ઘણું ચે શીખવાનું છે.

રીનીકસમાં કેળવણી કેન્દ્ર

શ્રી ભીખાભાષ્ઠ માસ્તર (દ્રસ્ટી શીનીકસ સંસ્થા)

મુહાત્મા ગાંધા સ્થાપિત પીતીકસ માશ્રમમાં પુ. ભાપુના સ્મારક તરીકે "મહાત્મા ગાંધી મેમોરીયલ હાઇ સ્કુલ" ભાષવા મારેનું કુંડ શરૂ કહું છે.

.હાલમાં ત્યાં કરતુરખા મેમારીયલ પ્રાપ્તમરી રકુલ છે જેમાં ગરીય હીંદી ખેતી મજુરાના ૪૦૦ છે કરાં છ ધારણ મુધી અભ્યાસ કરી રહ્યાં છે, આમળ અભ્યાસ માટે સમયડ ન હોવાથી વધુ બણી શકતાં નથી. હાઇ રકુલ થઇ જરો ત્યારે આ ગરીય બાળકા મેઠ્ઠીક મુધી સહેલાયથી જઇ શકરો, અને પાતાનું જીવન સુધારી શકરો.

અમ દેશમાં હોંદી ભાળકા માટેની કેળવણીના પ્રસ, દિવસે દિવસે વિકટ બનતો જાય છે. શહેરથી દૂર જેઓ રહે છે, તેવા બાળકા માંડ પાંચ, છ ધારણુ શીખા શકે છે. હાઇ સ્કુલા, માટા બામની શહેરામાં જ ઢાય છે, જ્યાં બહારના બાળકાને રવેવાની સગવડ ઢાતી નથી, આ રીતે તેમના બહાતર રખડી પડે છે.

શકેરમાં રહે છે, તેમના બાળકા માટે પણ ઇલાયદાપણાની સરકારી નીતિયા મુશ્કેલી ઉની થતી જાય છે. પરિણામે નાના બાળકાને માટા ખર્ચે વિદેશ માકલવા પડે છે, જ્યાં સારી દેખરેખના અભાવે, માટા ભાગના બાળકાના, શારીરિક અને માનશિક સ્વાસ્થય નબળા સાંબતાના બાબ થઇ પડે છે, ઉપરથી નાણાની બરબાદી થાય છે તે જાદી.

તેજરરી બનાવવાની ઇચ્છાયી માક-લેલા બાળકા આ રીતે નીરતેજ અને નિમોલ્ય બની પાછા આવે છે, અગર તા વિદેશમાં જ, પશ્ચિમના સુધારાના સપાટામાં લપેટાઇ પડે છે. જત, બાત, કે સંરકાર જોયા વિના, માત્ર રૂપ, રંગ ને વાણી વિલાસના મોહથી આ-ક્યોય ચારિત્રહીન છાકરીઓ સાથે લગ્ન કરી ક્સાઇ પડે છે, અને સફાને માટે ચાલ્યા જય છે; આ રીતે આપણે આપણું સર્વર્સ્વ ગૂમાવી દેવાના વખત તદન નજીક આવી પહેંચ્યા છે.

જ્યારે આવું ભયંકર ભાવિ માથે તાળાય રહ્યું છે, ત્યારે તેમાંથી ખચવા માટે, એક ક્ષણ પણ ગૂમાવ્યા વિના જેટલું થઇ શકે એટલું કરતું જ જેઇએ. કેળવણી એક માનવ ઘડતરનું કાર્ય છે, આજની ઉંચી વિનાની અને ખીછ કેળવણી સાથે સંરકાર શીખનાય તા સાચા માણસ ખનાવી શકાય, ઇશ્વર કૃપાયી આ દેશના મહાત્મા ગાંધીજીના પ્રીનીકસ આશ્રમ તરફથી, માનવ કલ્યાલના આ મહાયનું કાર્ય શરૂ

> P. O. BOX 5257, JOHANNESBURG, TVL. S.A.

થઇ ચૂંકયું છે. મહાતમા બાંધીજીના રમારક તરીકે એક માટી હાઇ રકુલ, ડીતીકસમાં બાંધવામાં આવશે તે સાથે, પ્રજા તરકથી સારા સહકાર મળશે તા ત્યાં જ પ્રાર્થના હોલ સાથે છાત્રા લય (બાર્ડીંમ) પણ બાંધારો, જેમાં દુરના બાળકા રહી શકશે. રકુલામાં નહિ મળા શકતી, વિવેક, વિનય, સભ્યતા ઇત્યાદી ભરી સંસ્કારી દેળવણી, અને સામાન્ય ઉદ્યોગીક તથા ખેતીની તાલીમાં આશ્રમ જેવા પવિત્ર વાતા-વરણમાં રહી મેળવી શકશે.

ધીમે ધીમે આ સંસ્થાને, તેના મૂળ સ્થાપક મહાતમા ગાંધા છતી ઇચ્છા અનુસાર, સાચા સેવાલાવી મનુષ્યાનું લડતર કરનારૂં આદર્શ કેળવણી કેન્દ્ર ખનાવવા ઇસાદા છે, ઇશ્વર કૃપા અને બાઇ બેનાની ઉદારતાથી કંડ વધારે થશે તો છોકરીઓ માટે જાદું છાત્રાલય પછુ કરી શકાશે જ્યાં બાળ ઉછેર, રાંધનકળા, આરાગ્ય વિષે સા-માન્ય તાન, સીવસ્તુ, ગુંથસ્તુ નિગેર ગૃહિવૃત્તાન શીખવી આદર્શ ગૃહીસ્તુ એક ખનાવી શકાશે.

ટુંક મુદલમાં જ શીનીકસ સંસ્થાના દ્રેસ્ટીએ! અને તેમને મદદ કરનાર ભાકખેના ફાળા માટે - દરેક— હીંદા માકખેના પાસે આવશે. કાર્યની અમત્યના વિશાળતા પ્યાનમાં લઇ સારામાં સારી રકમ આપવા વિન'તી છે. રાડેશીએા અને દ્રાંસવાલના ભાઇ ખેતાએ સારી શરૂઆત કરી આપી છે.

એક સુંદર યાજના

મહાતમા ગાંધીજીના આ કતિહાસીક સમારકની સાથાસાથ આપણું પૈતાનું અમર તા આપણા વડીલાનું સ્મારક પણ થઇ શકે તે માટે પા. ૧૨૫-૦-૦, આપનારા જે નામ આપે તે તકતીમાં કાતરી દેવામાં આવશે.

આ એક સુંદર યોજના છે ૧૨૫ પાઉડ જેટલી નાની રકમથી જગ પ્રસિદ્ધ કતિહાસીક સંસ્થામાં, વિશ્વ વિખ્યાત યુગ પુરૂષ મહાત્મા ગાંધીજી ના સમારક સાથે દાન આપનાર દાતાનું યા તો એમના વડીલનું નામ આપો આપ જોડાય જાય છે. જે હજારો વર્ષ સુધી આ પવિત્ર યાત્રાધામમાં અને કતિહાસમાં અમર ખની રહેશે. આ યોજનામાં અત્યાર સુધીમાં ૨૧, નામા તો મળા પધ્ય ગયાં છે. જે બાઇ ખેના આ અનુપમ યોજનામાં સામેલ થવા ચાહતાં હોય તેમણે તાકીદે પત્ર લખી તેધાવી દેવું જરૂરી છે. આ વિષયે પત્ર ભવહાર નીચેના એડ્રેસે કરના.

ભી. ઉ. માસ્તર, (ટ્રસ્ટી) ફીનીક્સ સેઢલમેન્ઢ,

શ્રી આદર્શ યુવક મંડળ, જોહાનીસબર્ગ

७५२।३त भंउण तरस्थी संहर आर् क्षेत्री बीलवामां आव्या दतां. उर्णन नी जनताय लोधमे मेवे। सद्धार व्या अर्थ हमने आध्ये। न दता म એક ખેદજનક ખીના હતી.

આદર્શ મંડળના ખધાન સભ્યા ગુજરાતી દાઇ અમારે મતે આવું મંડળ સમસ્ત યુનીયનમાં આ પ્રથમ જ છે. भेनी विशेषता अने ४२७नीय वस्त्रं क्रे छे हे तेका पाताना वार्धीह कार्य-ક્રમા સેવાભાવથી કરે છે.

આ દેશમાં ગુજરાતી નાટો 🕏 🕽 धील मनारं जन आर्य क्रमे। यह अाछा થાય છે. એમાં પહ્યુ માધ સાથે મતારંજન આપતાં ધથા એકા હાય છે. આ દ્રષ્ટિયી અમે આદર્શ યુવક भ'उल्ते ६मेशा श्रीतसादन आपवा धन्धीमे शमे.

आ ઉપરાંત ડरणनमां तेमने के आर्थ होता ह्याँ कीनी व्यावह तेमने। ખરચ ખાદ કરતાં શીનીકસ સંસ્થાને આપવાના તેમના સંકલ્પ હતા. (અા-વક્રના હિસાબ કર્યાં પછી આવતી અદ્વાડીએ રકમ છાપશું) આથી પણ अभे अभारे। पूर्व सह । तेमने આપ્યા હતા.

પ્રીનીક્સ સંસ્થાની આર્થિક પરિ-रियतियी अभाग भेषा ल वाहेइ छे. **આમ દે**ાવાથી વગર માંગી સાદય માદર્શ યુવક મંડળ તરફથી **મ**મને ખે વરસપર ૩٠૦ પાઈડની મળી હતી.

શ્રીમતી મુશીલાબેન ગાંધીએ પાતા ના ભાષસુમાં એના હલ્લેખ કર્યો જ હતા સાથે સાથે એમને જણાવ્યું હતું કે, ડરખનના યુવકા આ મંડળ પાસેથી સેવા બાવ શીખે એ ઇચ્છવા જોય છે. कार्यक्रम पद्मा कर पशस्ती थये। दता અને તેની વિગત નીચે મુજબ છે. કેટલાક પાત્રાનું કામ ઘણ સુંદર હતું. ते उपरांत के १४ वर्षना आणी। चृत्य પીરસ્યું હતું એ લાેકાને ઘણુજ ગમ્યુ હતું. આ દેશમાં કે જ્યાં શીખવા માટે સગવડ ન હાય ત્યાં જાતે શીખી ने आपी क्यांगा क्यांगा के प्रशंसा 412 B.

(૧) લગ્નના ઉમેદવાર (गुજराती अहसन)

પાત્રા: (૧) શંકરીએા (તાકર) શ્રી મણીલાલ મારારજી, (ર) ગરભડપ્રસાદ (શેઠ) શ્રી મનુમાઇ લખામાઇ, (૩) રણધીર (ઉમેદવાર) શ્રી કાંતિલાલ રામ-ભાઇ, (૪) રવીન્દ્ર (કલિ-ઉમેદવાર) શ્રા જ્વણભાઇ રામજ, (૫) મનમાહનદાસ (डेासे। इमेहवार) श्री करसनहास प्रका પતિ, (૬) ઝુક્ષપીકારખાન (મુસલમાન ઉમેદવાર) શ્રી નાનુસાઇ વાલછમાઇ.

(िंदी प्रदसन)

पात्रा:-(१) व्यापु (श्रिक क्रमीनदार) भी क्रसनदास प्रलपति, (२) पेशि (જમીનદારતે। પુત્ર) શ્રી મમનભાષ્ટ્ર વાલજી ભાઇ, (૩) ભાષા (ભાકુતી નાકર) શ્રી નવનીતલાલ દેશાઇ, (૪) નઘુમા (भारती नाहर) श्री भशीबाब मारारळ, (૫) સર્જુન (પાંચુના ભાવ સસરા) શ્રી નાશુભાઇ ચૌઢાષ્યુ, (૬) રાકેશ (પડાંશી 🗦 કરા) દિતેશયંદ્ર ડાવાભાઇ.

(3) વાહ રે કન્યા! (સામાજક નાટિકા)

પાત્રા:-(૧) ચીમનસાલ (પ્રાફેસર) શ્રી નાશુભા⊎ ચૌદાષ્યુ, (ર) શાંતા (મ્પ્રેમનલાલની પત્ની) શ્રી મણીલાલ મારારછ, (૩) સરયુ (તેગ્રાની છાકરી) થી નાતુમાઇ વાલજીમાઇ, (૪) નરેશ (તેમાના છાકરા) શ્રી જયંતીલાલ

S रणनमां ता & अने १०ना राजे (२) मेश असा हुआ घर! नरसिंद्याम, (४) वीरेन्द्र (सरयुने जीवा આવનાર) શ્રી ક્રાંતિલાલ રામભાઇ.

(Y) THE PROPOSAL (અંગ્રેજી હાસ્યયુક્ત સામાછક નારિકા

પાત્રા:-(૧) એક જમીનદાર, શ્રી મત્રનભાઇ વાલજીસાઇ, (૨) તેની છાકરી રામલાલ દુક્લબભાઇ, (૩) ખીજો જમીનદાર-શ્રી મચિલાલ સુલા ભાઇ. આ સાથે**વિચ્ચે** વચ્ચે નૃત્ય-સ'ગીતના કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યા હતા.

नृत्य-रथ्छत द्वमार छोडुलार सस्सु **નાઇ, ટ**ખલચી–શ્રી પરસુલા઼ છવણ ભાઇ, ઢારમાનિયમ–શ્રી ખાણુબાઇ ગાવીંદબાઇ, ડમ-શ્રી અમતલાલ નગીન બાર્ક, ખંસી, ગાયદ-શ્રી રમણલા**લ** મીઓ, સેક્સોફોન અને કલેરાતેટ-શ્રી अवस्थाध रामळलाछ.

यहेनने भणवा आव्या ते हैं। तेमना વચેટ પુત્ર શ્રી લાલછભાઇને ત્યાં રહેતા . હતા. શ્રી નદવજીમાઇ પૂ. મહાત્માજી ना अनुषायी है। छ. सुशीबालहेनने મળી ઘણા જ આનંદીત મેવા. તેમને યુ. સુશીલાબડ્રેનને પૃ. ખો**પ્**છ **વિશે** तथा तेमना ५८'ण विशे अने अवादी। प्रक्षा दतां. अपेश आद अभी हरी અને અમ્ટાલીના અગ્રમણ્ય , બાઇમાને મળવા ગયા. અમારા આગમનનું કાર્યો મુ. સુશીલાવહેન તેમજ શ્રી.બીખાબાઇ ने समलव्यं. भीने हिपसे स्वारे नास्तापाधी करी हंउनी अञ्चात करी. સો પ્રથમ અમે શ્રી વરવાજીને ત્યાં ગયા. અ નાયુભાઇ વરવાછ અંટાલી **હीं⊊** सेवासभाव्यनां प्रमुप्प €. तेमना पितालकी स्वधन्काकी ६'उमी . श्रद्भात પ૧થી કરી હતી. સાર ખાદ શ્રી નાયુબાઇ हिमती समयने। शेश आधी आभारी. સાથે કુંડ માટે કુર્યો હતા. શ્રીમતી रक्ती भहेतना आमह्यी अभारे अक दिवस वधु रे। डार्च पड्यं. ता. ६-४ - કુંગ ના રાજ શ્રી રજની**બહેનની** મહેમાન ગતી માણી રાા વાગે 🦐 મે ફારેવીકટારીયા જવા નીકળ્યાં.

(**34**)

મારો રોડેશીયાનો પ્રવાસ

સો. લીલા દેશાઇ [હરતા હમા]

विदाय सम् अने १० ने सुभारे અગ્ટાલી જવા નીકળ્યા. અંતકડી, ગેસીંગ મેઇમ રમતાં રમતાં રસ્તા ગ્યાન'દથી પસાર કર્યો. **ગ્ય**મે શ્રી ચર્જાન લાઇ સીંગાડીયાને ત્યાં ઉતર્યો હતાં. તેમના પત્નિ શ્રીમતી રજનીબહેન સીંગાડીયાને જોતાં જ દ્યુરદ્રીચાટ વાળા શ્રીમતી મયાખદ્દેન યાદ આવી ગયાં. श्रीभती रजनी भड़ेन तथा श्री व्यर्जुन ભાઇ સીંગાડીઆ માયાળુ, મળતાવડા અને નીખાલસ સ્વભાવના છે. શ્રીમતી રજની મહેનતે મુ. સુશીલા ખદ્દેનની પદેલી મુલાકાત રટીમરમાં ૧૯૪૭માં

,શાપીયી શ્રી જીવણુંબાઇ અને કુટુંંબની માસની ૪થી તારીએ ગ્રાળખ ક્ર્યીતાજી યર્ધ એટલે ધર્શા 🖈 ઉમળકાયી અમાર્ર સ્વાગત કર્યું. શ્રીમતી રજનીખઢેનની તખીયત સાધારસ નરમ હતી છતાં પરાણાગતમાં કાઇ ખામી ન હતી.

અગ્ટાલી ગામમાં પેસતાં જ અની ન્યારી શાભા **નેઇ** આનંદ થયાં. पर्वतीनी दार भाणा वस्त्रे व्यावेस એ નાનકું સુંદર શહેર છે. સરીયામ રસ્તાએ અને આજુબાજીના કુલઝાડા એની શાબામાં અબીવૃદ્ધિ કરી રવા હતાં ત્યાંના લાકા અને કાશ્મીરનું पाणक के छे.

શ્રી અર્જુનમાઇના વધારહ પિતા થઇ હતી. ત્યાર બાદ ૧૯૬૦માં અપ્રીલ શ્રી જાદવજી સીંયાઢીયા; મુ. સુશીલા

ગાવિંદપુરની ખચત યાજના

અનુમરેલી જીલ્લાના પારી તાલુકા ના એક નાનકડા ગામ ગાર્વીદ–પુરે નાની ખયતમાં ખેતીવાડીની ઉપજના ફાળા આપવાની ચાજનાના સફળ અમલ કરીને ઇતિહાસ સન્ધી છે.

आ भाभना भेड़ताओं आवतां इस વર્ષ સુધી પ્રત્યેક પાક્રમાંથી દર મહ सवारीर अनाज अथवा ६२ पाणक દીક દર મળે એક શેર અનાજ 🛋 वेभांथी के वधारे देश तेटखं भभाव-વાના સંકલ્પ કર્યો છે.

મા લોકોએ ખયતની **ઉપ**જમાંથી નાની બચતનાં સટીંશી)ટા ખરીદ કર્યો છે. ગામમાં કુલ ૧૧૬ ખાતેદારા છે. अने तेमचे इा. ७,५०० नेटली रहम નાં ખગત સહીંશીકેટા ખરીજાં છે.

આમ છતાં સૌથી મહત્વની બાબત તાે આ ખચત પાછળ રહેલી તેના ભાવનો છે. આ લોકા ઉપર કાઇ જાતનું દુષ્યાણ, જમરદરતી કે કેઇ. લાગવગ લાવવામાં આવ્યાં નથી. પથ तेभने औक वात अजे इतरी के प्रदति સર અને સફળતાપુર્વંક ખગત કરવા ના સૌથી સારા સમય પાકલસુણીના वभतने। 🕽 .

સાભાર સ્વીકાર:

શ્રી નારજુભાઇ ભાજાભાઇ, એથાલ પા. ર–ર∸ક

થી ઐન. જી. બીખા, કુમસંડાપ' પા, ૧-૧-•

ગુજરાતી રેકોઢેં

હીંદુસ્તાનમાં અનેલી ગુજરાતી રેકોર્ડા, હવે અમારે ત્યાં મળે છે.

૧૦ રેકાર્રાનું બાક્સ કેવળ શી. ૩૦-૦. રેકાર્રામાં ભજના, નાટકા, ગરખા વિગેરેના સંગ્રહ છે. હિંદના 'લેક્સ્ટ હિંદ" મ/દ માં છુટી મળી શક્શે.

આવા તક અને લાભ કરીથી મળશે નહિ. પેકી'ગ મકત-પાસ્ટેજ માકલશા—સી.ઓ.ડી.ના ઓહ રા અમે લઇએ છીએ.

નેશનલ રેકોર્ડ કંપની

શાપ ૨. અજમેરી આરકેઇડ, - ઓફ ૧૪૧ એ. ગ્રેસ્ટ્રીક, યા. એા. બાકસ ૧૫૭૪, — 4રબન.

કોંગોના બનાવો

"२**) ्**भा अंशामां चे।भेर जुलम પ્રાતા રહ્યો છે. મારા જીવની સલામતી માટે વ્યામ તેમ નાસે છે. निश्वभीताना टालेटाला પ્રાંતામાંથી હદપારી કરી રહ્યાં છે. વિમાના અને માડી મોતે દુ સ્થાત્રય લઇ લેહો કોંગાના પ્રતાિમાંથી રાડેશીયા, ટાંગાનીકા અને અંગાલા તરફ જઇ રહા છે, આ છે त'ल पनावाना सार:

O डियिपारथी स्कल्ट सक्ष्डरी हता अने भणवा क्यों छे. अने शिरामीने છુપા હથિયારા માટે જ્યાં તે ત્યાં तपास करी रवा छे.

📵 કીલુ ખાંત જે પૂર્વના ભાગમાં છે ત્યાં પણ ભળવા થયા છે. અને પ્રયાસ્યુ દરી રહ્યાં છે, ગામા અને ક્યાસેની શહેરા ખુળવાખાર લશ્કરના ત્યાં તપાસ માટે થયા છે. હાયમાં છે.

यार भागे वापरी रखां छे. विभान માં લંચાપાલ્ડવીલથી વ્યાઝાવીલ થઇ **અ'ગાલા તરે**ફ---વિમાનમાં લીધા પાેલ્ડવાલયા સાધા વ્યસેલ્સ—કાવુયા

યુગાન્ડા-અંને કટાંગાથી ઉત્તર રાડેશીયા भां. आम आरे तरक्षी जाराचा નાસી રહ્યા છે.

भेरळ्यन रीजव भाराटइपस नें ખાલાવવામાં આવ્યા છે. જેથી કંઇક શાંતિ થાય.

લીયાપાદકવાલથી પ્લાઝાવાં સ थ हुन्य आफ्रिश तर्द क्रनारामाने રાકવામાં આવ્યાં છે.

🗷 લીયાપાલ્ડવીલની અંદર લગભગ વીસ ખેરજીયતાને ધ્યટકાયટમાં લેવામાં આવ્યાં છે. આ લોકા વડા પ્રમાન પેટ્રીસ લુગ્સું ખાતા જાત લેવાનું કાવઝું રમ્યા દ્વાવાનું જણાય છે.

 કોંગાનું વ્યંદર મટાડીમાં પાર્ડું-લોડા યુગાન્યા અને ટાંગાનીકા તરફ ગીઝ દાનસ્યુલેટને લુંટવામાં અલ્યા B. भी धुभ्धुंभा विभान भारक्षेत

S લીધાપાલ્ડવીસના એ લ્ઝ યન 🔾 ગારામાં પલાયન થવા માટે એમ્બેસીની અંદર પ્રાંગાલીસ લશ્પરે 6िथपारे। भाटे शांध करी छे. नाना अवा लथ्याना अ सर्३रे अभन्ते લીધા છે.

આવા બનાવા **દ**જા પણ ચાલુ છે.

માઉ માઉના દેત્ય

}ુનીયામાં માઉ મા**ઉ**ની ચળવળમાં ના કાયેલા ત્રાસવાદીઓની ખુનારીમાં ૧૧,૫૦૩ માર્યા મયા હતાં, ૧૦૩૫ ત્રાસનાદીઓ ધનાયેલા પકડાયા હતા, ત્રાસવાદીએ પ્રવૃત્તિએામાં પક્રામાં હતા. ૨૬,૬૨૫ ત્રાસવાદીઓ ની ધરપકા અને ૨,૭૧૪ ત્રાસવાદી मा शर्धांभतीने आ•्या दता.

संवामती ह्यानी भुवारीमाः ६३ મુરાપીયના માર્યા પ્રયા હતા, ક અશીયના पूछा भाषी भया दता. १०१ व्याद्रिक्षेता भार्या अया दता. ज्यारे १२ श्रीशयती, भने १४६८ आदिक्रने। ध्वाया दता.

રાજ્યની ગુક્કી ખુવારીના અક્રિડાર્માઃ उर युरापीयना, २६ मेशियना, १,८१६ व्याहिश्तिः भाषी गया दता.

न्यारे धवायेक्षाञ्चानी संभ्यामां २६ धुरे।पीयती, ३६ अशियती, ७१६ **અા**દ્રિકના હતા.

Gपरे। इत सर्व अंडिडा १६५६ना અંત મુધીના છે.

हेनीयामां लाढेर हरायेली हैटाइटीन ગમાં વર્ષના જીન માસના અંત સુધીનું ખર્ચ પાઉંક પય,૫૮૫,૪૨૪ થયું છે. જેમાં ષ્યિટીશ સરકાર તરફથી મળેલી अशि पाएँ २४,२५०,००० अनी **०थाल पभर धिटन तर६थी ५।**६७ प,र्पव, ०००नी अपाध दती. लयारे हैनीया सरकारने पाउँ र १,०८५४२४ लेडवा पड्या दता.

કેનીયાને વિશ્વબેંકની સહાચ

देनीयानी भाषिति अने प्रकाशन ક્રચેરીએ અખળરા જોગ પાઠવેલી यादीभाषी जायावा भने छे हे "पेरीस માં વિશ્વભેન્ક અને કેનીયા સરકાર वन्ये थयेका करार अनुसार विश्वलेनक ના અતિરરાષ્ટ્રીય વિકાસ બ'ડાળમાંથી हेनीयाने पह साभ डासर (२० साभ પા8ન્ડ)ની મદદ મળશે. વિશ્વમેન્કની આ મદદ અંગે કેનીયા વતી બ્રિટીશ સરકારે ગેરંટી આપી છે.

આ ૨૦ લાખ પાઉડની **વિ**શ્વ**ેન્**ક ની મદદ કેનીયાને લાન તરીકે અપાઇ छे अने ते १० वर्षना ढिश्ता अपर अभाभ छे हे लेतु वार्धीह ज्याब्द ६ ટકા લેખે ખેનક લેશે. આ શાનમાંથી हेनीयाचे तेने। प्रथम द्वारा ११७०० भाषिन्त्रने। १६भी जन्मुआरी १६६४ना राज आपवा पडरी.

કૈનીયાની વિવિધ વિકાસ માજના च्या पुरी करवा विदेशी हुंदीयामध्युनी भाष पूरी धरवा आ भदद विश्वभेन्द्रे આપી છે. ખાસ કરીને કેનીયાની ખેતીવાડી વિકાસ ચાજનાઓ અને वादनवहेवार अने रस्ता विश्वस येक्यताची भाटे आ रहमती विषयीत

—મુંબઇમાં આવેલા રાણીબાગમાં જવા માટે હવે પછી પાંચ નયા પૈસા શી तरी। देवामां आवशे.

ખંધુભાવ

માનુષ્ય મતુષ્ય વચ્ચેના અમત મળાને નક્કા કર્યું છે કે, આ જગા इंदेशी वाता रे।छन्हा व्यवदारमां पृथ् रवर्ग नेवी क्री शकाय.

એક સદ્દરહસ્ય શહેરમાં જરા જેવું છે, એમ લાગે છે.' हतावने यास्या करता दता. तेवामां તે છામું ખરીદવા ઉભા રજાા. છાપી. વાળા છાકરાએ કહ્યું, 'હું તમને છાયું નહીં આ () શકું, સાહેબ!'

જેમ, શા માટે નહિ 1 તું થાડા વર્ખત પ**હે**લાં જ છાપું વેચવાની સુમ पाउता व्यता दता!

'ઢા, પણ એ તેર પેલા નાકા सुधी कर.

'रहेवा हे पंथात; यास. भारे ઉતાવળ છે, એક છાયું આપી દે.'

'આ જગાએ હું તમને છાયું' નહિ व्यापी राष्ट्र', भिरटर; कारण व्या क्या લિંપીની છે. અત્યારે તે ત્રેલે છેડે છે, ત્યાંથી તમે છાપું લઇ લેખે.'

'સિંપી વળા કાચ છે? અને અન જમા 'તેની' છે એટમે વળાશુ' ?'

'કારણ કે 'અમે' સા છાકરાઓ અ

સંખેધામાં પ્રેમ અને સેવાનું જે અમૃત તેની છે. અહીં દુર સુધી ખધી ભળ્યું હેત્ય છે, તે ધંધાદારી કે વેપારી ઐારીસા છે અને ઐ બિયારા લંગનાથી સંખંધામાં ન ઢાઇ શકે, અનું સામાન્ય અમારી પેઠે ઝટ બધે પહેલી વળાતું રીતે રાનાય છે. પરંતુ છાપાંના એક નધા; એટલે અમે નક્કી કર્યું છે નાના ફેરિયાનો નીચેની વાત પરંધી કે, આટલા ભાગમાં તેને જ છાપ એ વસ્તુ શાખવા મળે છે), શાસ્ત્રમાં વેચવા દેવાં. જો કાઇ ખીજો છે કરો अहीं छापुं आये, ते। तेने ही। अरवे। ઉતારી શકાય, અને પૃથ્વીને પણ ખરેખર એવા અમારા ઠરાવ છે, સમજ્યા?' '&ा, समल्याः; तम ३ अटी महालन्

> 'महालन ते। ही इ; पष् जे छे। हरे। લંમડા છે, એટલે અમે આવી થાડીક ગાઠવણ કરી લીધી છે એટ# જ. જાએ, પેલા સિંપા આવે!'

> ऐसा सङ्ग्रथे ते संग्रा पासेधी એ છત્યાં ખરીદાં અને પછી એમ વિચારતા વિચારતા તે ચાલતા થયા है, हेटला वेपारीका पाताना वम्भा नणणा पडेसा वेपारीने तक आपवा પાત માલ વેચવાનું જતું કરો — ગા.

भुक्ष्मीपीम, धनक्षम टेक्स रीटन्स', લાઇસેન્સૉમ, રેવન્યુ કલીયરત્સ અને धनस्ये।रन्स माटे भवा :

આર. વીકુલ ૧૨ ળાક લી આકેંડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, हेरिनर डायगानस अने मार्टेट रहीट, એહાનીસખર્ય, ફાન ૩૭-૧૬૫૪.

શુભ પ્રસંગા માટે એટ!

સ્ત્રીએા અને પુરૂષા માટે

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જયુલનાં व्याहामही इसेन्स्र,

शेमर

લે કા

🕸 ३२।२

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘહિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂપાના શર્ટ સુટ, પાયજમા વિ. तेभक आजिशनां अध्यां

હોલસેલ ભાવે મળશે

ખાકસ પદ્દદ, है।न : ८३५-२६०१. વલભભાઈ બી. પટેલની કુાં. ૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

વિવિધ વર્તમાન

સીનેમાગ્હમાં 'કુલી'નું સં બાેધન

ત્રયા અઠવાડિયે ડરખનના ગારી સીતેમાગઢમાં 'તાર્ય' વેસ્ટ ક્રન્ટીયર' પીકચર દેખાડતી વખતે જ્યારે €ીંદી નટ આઇ. એસ. જાહેરને પીકચરમાં જોતાં **ખીન-જવા**મદાર ગારા યુવકા 'ક્લી કુલી'ની ભુગા પાઠવા લાગ્યા. के गेश युवदेशनुं वर्तन धीन-अवाध દાર હતું. તેઓને એ ખબર નથી કે आध. भिस. लोहेर जेड प्रध्यापड छे.

આ યુવદાના મનમાં હીંદીએ પ્રત્યે જે ઘૃષ્યા છે તે અના વતીવધી જણાય आवे छे. એ भीन लवामदार युवहाने ને ખરાખાટાનું ભાન હોત, તા આવું ન કરતે. બીન-જવાબદાર ગારાઓના ખાળ 81ને આ ખીન-જવાબદાર કત્ય છે. अधी ते। तेओओ सरमाववुं लेएओ. દક્ષિણ આદ્રિકાના રાજ-

નીતિગ્રાનું પાછળ વળવું

બેલ્ઝ્યન કોંગામાંના દક્ષિણ આદિ-કાના રાજનીતિનાને મી. અરીક લાએ દેશ પાછા વળવાની સલાહ આપી છે. होंगे।मां स्वातंत्र्य पछी ले द्वर जनावे। ખની રહ્યા છે તેથી આ પમલું બરતું 43 D.

અા દક્ષિણ માર્કિકાના પ્રતિનિધિ **રાના કુટું**બા દ્યાપાદકતીલયી વ્યાઝાવીલ મુધી આવી પહેાંચ્યા છે. અને તુરત ल विभान भणतां आ सेहा धरे આવી પહેચિશે.

આ રાજ પ્રતિનિધિઓ ને પાછાં બાલાવી લેવાનું કારણ ગ્યાપતાં મી. એરીક માત્રે કહ્યું, ''કોંગાના વડા પ્રધાન મી. પેટ્રીસ લુગ્બુખાએ અમારા राज प्रतिनिधियानी सडी सदामतीनी ખાતરી નહિ સ્માપી તેથી સમારે આવું પમક્ષું ભરવું પડે છે. જો अभने अ भातरी भणने ते। अभे अभारा अतिनिधिक्षानं पाछा भाषावत નહીં."

જેલમાં પુસ્તક પૂર્વ કર્યું

અટકાયટમાંથી છુટેલા લેખક હેરી ण्युमे अरेडापटना त्रध् मास ६२भीयान ખે વરસથી શરૂ કરેલું પુરતક 'વીટેક્કસ' વાઇફ' પૂરૂં કર્યું' છે.

व्या पुरतक ७पाववा मारे कापी લંડન પળ્લીરાં પાસે પદ્યાંથી ગઇ છે. લંડન પળ્સીરો માં પુસ્તક તેમથાર કરવા માટે મી, ખ્લુમ ઉપર અમાઉયી १,००० पाइड माहस्या बता.

મી. બ્લુમનું પહેલું પુસ્તક "^અપી-से।उ" ने ट्रांसवासना से।देशनना हुस्सद ના ખનાવા ઉપર લખાયું હતું, અને જે પુસ્તકનું અનુવાદ નવ બાષાએામાં थयुं ढतुं, ते पुस्तक्ष्रे 'ध्वीटीश न्नायस' કલભ પ્રાઈઝ'નું ઇનામ મળ્યું હતું.

'ક્રીંગ કેાંગ'નું પુરતક પણ તેમણેજ લખ્યું હતું. આ નાટકે અહીં સારી નામના મેળવી હતી.

આદ્રિકામાંથી નષ્ટ થતા સંસ્થાનવાદને ચેતવણી

એડીસઅખાળા ખાતે મળેલી ખીછ आफ़िक्षन क्वेन्ध्रन्यतुं विद्धाटन क्रश्तां **ઇયાપીયાના શહેનશાહ દેઇને** સેલાસીએ વ્યાસ્ક્રિકન દેશા અને પ્રદેશાને ઉદ્દેશીને જાયાવ્યું છે કે સમરત આફ્રિકાની માઝાદી માટે ખધા જ આદિક્રન પ્રદેશા એ સંગીન રીતે સંગડિત થવું એઇએ.

आहिशामांना संस्थानवाद से दाव धीमे धीमे सत्ता छाउता लाम छ ते સંસ્થાનવાદને ઉદેશીને અંબીર ચેતવણી આપતાં શ**કે**નશા**હ હે**⊌લે સેલાસીએ જણાવ્યું છે કે જતાં જતાં પણ એવી અટક આપી રમત ના રમતા કે આ-દિકામાં નવી જાતના સ'સ્થાનવાદ ઉભા થાય. આદિકામાં આવી ક્રાંઇ પછ જાતની રમતમાં હવે પડશા નહિ.

હેવટમાં શહેનશાહે જણાવ્યું હતું ह जीक आहे।-मेशीयन हान्ध्रनस ભાલાવીતે **પદે**લી ભાનકુંત્ર કાન્ક્રન્સ माह परिस्थिति के ड'र पहरे।

ખાસ દરખાસ્તઃ હિંદની અગરબત્તી (વહાણમાં આવેલા તાએ માલ) હાલસેલ વેપારી ભાવા.

અમારખત્તી: ત્રણ ગુલાબ ક તાલા, પાતળી લાકડી મળરો શી. ૩૧-૦ ડાંકન. त्रध् गुक्षाल ६ ते।सः, શી. હર-૦ ડક્રન गेरवे साई छन्डिया ६ ते।बा शी. ८५-१ ८४न. सुगंध राष्ट्री है तेला शी. ३/६ ४४न, १ तेला ७/६ उजन.

रही भर करेन्ड ४४४ ८/६ दंखन, पांधीरतान अनावट ४/६ दंखन. વાસંતી ર તાેલા ભાકસ અત્તરની ખાટલી સાથે શી. ૧૫-૦ ડઝન. કેરમ બાહ : પાલીશ કરેલી કમદા બનાવટની, પાલીશ A ક્વાલી શ

પા., પ-૦-૦, B ક્વાલીટી પા. ૧-૧૫-૦. (નિયમા સાથે.)

દેાલસેલ ભાવે જનતાને આપીએ છીએ.

એ. કે. હુસેન એન્ડ સન્સ डाधरेक्ड र्भगाउ स अने द्वालसेल भरयन्टस ૧૧૧ ક્લીન સ્ક્રીટ, (देशन २७३४७)

લીધા છે તે અંગે ફરી તપાસ કરવાની **આવાર** w32 0.

આદ્રિકન નાેકરાેના પગારમાં કરવામાં આવેલ વધારા

કતીયાના નવ શહેરામાં એાછામાં એાછા પુગારના દૂર માટે વધારા જાહેર કરાયા છે. સરકારી ગેઝેટમાં આ लाहेरात यर्ध छे.

२१ वर्षनी ७२ भरना आभहार माटे ના પહેલી જાલાઇથી નવા દર નેરાખી ખાતે ૧૦૨ શીલીંગ છે કે જે જાના દર કરતાં સાત શીલીંગ વધારે છે. ધરબધ્યામાં ૨૬ શીલીંગ મળશે. કિકુયુ ખાતે ૯૮, કીટાલે ૯૫, મામ્ખાસા અને નકુર ૯૬, ન્મેરી-ન્માયુક્રી-થીકા भाते ५४, अने अस्डेरिट भाते ५६ શીલીંગ દર થશે.

હાઉસીંગ એલાવ-સમાં દાઢયી ત્રહ શીલીંગના વધારા થયા છે. આંગા અપુખ્ત વયના જીવાના માટેના પગાર માં એક્થી ખે શીલીંગ વધારાયા છે. કીસુમુ અને ધીકા ખાતે દર એ જ રદ્દે છે. નાન્યુકી અને મામ્ખાસા ખાતે દર ચ્યાછા થયા છે. ધરભથ્યા માં ફેર નથી.

નવીન દર પ્રમાણે યુવાનાે કરતાં प्रफत वयना आमहारना प्रभार यालीस टमा वधारे रहेशे.

લેખર ખાતાએ રપષ્ટ કર્યું છે કે ભાવ વધારાને લઇને આ દર વધારા થયા નથી, ખલકુ સશ્કારી નીતિ ઋતુસાર થયા છે.

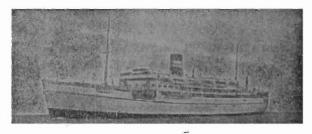
શ્રી મ્લાદર્શ યુવક મંડળ (જો'બર્મ) ના મંત્રી શ્રી કરસનદાસ પ્રજાપતી જ્યાવે છે કે, "અમારા મંડળ ડરબન માં વિવિધ નાટિકાઓના મનારંજક કાર્ય ક્રમ તા. ૯ અને ૧૦-૭-૬૦ને દિવસે ભારત દેશન–ગાંધી દેશસમાં રજી કર્યો હતા આરે નીચેની સંસ્થાના સભ્યાના તથા વ્યક્તિઓના અમને અમુસ્ય सढ़कार मल्ये। ढते। ते लहस अमे તેએ ાના અત્યંત ઋણી છીએ. અને તેમને કરેલી મદદ માટે આભારી છીએ.

(१) श्री सुरत हिंदू ओसीसी श्रेशन-भारत है।स आपवा माटे. (२) श्री કાદિયાવાડ હિંદુ સેવા સમાજ-માંધી **હે**ાલ આપવા માટે. (૩) શ્રી સુરત માર્ય ભજન (સંગીત) મંડળ. (૪) શ્રી યુથ કલચરલ સાસાયટી. (પ) શ્રી ડરમન મહિલા મંડળ, (૬) ડરબનના ભણીતા શ્રી ખત્રી-માઇક સર્વીસ મા**ટ**. (૭) શ્રીમતી સુશીક્ષાળેન માંધી અને તેમના કાર્યંકરાે. (૮) શ્રી નટુઆઘ **ખાખેનિયા.** (૯) કુ. જયાખેન રહ્યુકોડછ અતે કુ. નર્મદાખેન રબુક્રાહ્ (૧٠) अत्ये । भरोक्ष शते भद्द । इतार સર્વે બાઇબેતા.

ધણે દુર જઇ કાર્યક્રમ ગાહનવાના व्या अभारे। पढेले। प्रयत्न डाप्ट અમારા કાર્યક્રમમાં ઘણી ભુલાે રહી ગઇ હશે તે માટે અમે માપ્રી ચાહીએ છીએ. જે કે આર્યિક દ્રષ્ટિએ અમને ચ્યમારા કાર્યમાં નિષ્ફળતા મળી છે પરંતુ અમે પ્રેક્ષોને મનારંજન કરાવી शक्या दे। पशुंता ते अभारा भादे ध्या व आनं हती वात थशे.

ભી-આશ

મું અઇ કરાંચી અને ઇસ્ટ આક્રીકાના અ'દરા વચ્ચે મુસાકરી કરે છે.

સ્ટીમર કેપાલા ૩૦મી જીલાઇના આવશે અને ૪થી भागस्य १८५० ६५४शे,

સું બઇ અથવા કરાચીનું ભાડું.

१स्ट⁶ क्लास એક ખારાક વગર 41. 42-0-0 સેકન્ડ કલાસ 41. fo-14-0 77 ¥1. થઈ કલાસ VI. 39-90-0

એાર્કીતરી ~~ર~~પેશીયલ નાન-વેજ્ટેરીયન પા. ૫-૫-૦

नेान-वेछटेरीयन था. १०-१८-० 4:. 8-90 -0 વેજટેરીયન 41. 20-10-0

વધુ માહિતી માટે મળા યા લખા:

વેજાદેરીયન

શેખ હિમેદ એન્ડ સન્સ (પીટી લીમીટેંડ.)

૩૯૦ પાઇન સ્ટ્રીટ,—ડરઅન.

રેલીફાન: ૨૦૪૩૨ — રેલીગ્રાફીક એડ્રેસ ⁽⁶કરામત,"

ડરખન.

હિંદના સમાચારો

* AT 17-19-1660

જમીનની દાેચમર્યાંદાના અરડેા

"सब्धारी धारणे भेतीने। सारे। प्रयार इरवामां व्यावशे. वणी सरकारी પડતર જમીના હશે તે આપવાની **આખતમાં સરકાર સહકારી ધાર** છે ખેતી કરનારાञ्चाने आपशे. ज्यारे कभीन ટાચમયાંદાનું ખીલ ચ્રામસ્ટ માસમાં મળતારી ધારાસસામાં રજુ કરવાની ગણત્રી છે. એના સિદ્ધાંતા નકારી યયેલા છે. નવું મણાતધારા ખીલ मुंलध राज्यमां प्रसिद्ध ३२वामां मावेसु પથા ગુજરાતનું રાજ્ય નાતું હાેઇને ञीनी परिश्वितिने अनुभूष रीते अभुक नक्ष्मी करेला सिद्धांते। प्रमाणे व्यमल-દારા જુદા જુદા વિસ્તારામાં ટાચ-मर्यादा नक्ष्मी करे तेना अहसे राज्य आनी अधी माहिती अडिडी डरीने दरेक छल्लानी टायमधौदा नक्की करशे तेने। परिशिष्ट इपमां आयदामां समावेश કરવામાં આવશે."

ઈ. સ. ૧૯૫૯નાે રણુજીત રામ સુવર્ણું ચંદ્રક

ગુજરાત સાહિત્ય સભાની તા, ૨૬ - ૧-૧૦ના રાજ શ્રી રસિકલાલ છેા. परीपना प्रमुपपहे मलेस आर्थवादक માંડળની સભામાં સતે ૧૯૫૯ના રથ-क्षतराम सवर्धं यंद्रक श्री जयंति इसास ને ''એકોંકી 'નાટકા અને હુંકી વાર્તો ઋા" માટે -આપવાના સર્વાતુમતે નિર્ણય યે છે.

બાજો એાછા કરવા ધ'ધા-દારી શિક્ષણ હયા

व्याजि तमे भने निशाणना छ। इरा-अभाने चेापडा आपवाने निभित्ते भासा •યા છે. આજે લાકામાં કેળવણીની ભૂખ ઠીક લાગી છે તમારી પડાશ માં જ ઇચ્છાપારમાં માખ્યમિક નીશાળ યુલી છે તેના લાભ લેજો. પશુ न्त्रेट्स याह राजनी हे लचा छाहरा એક્લું આ શિક્ષણ લે તે હિતાવઢ નથી. સાથે સાથે થાેડાએ પણ ધંધા દારી શિક્ષણ લેવું જોઇએ. આજે ખેતી પરતા અસલા ખાંજી એહિં કર્યે જ છુટકા છે.

६५१।६त शब्हा भाटपार भाते પ્રાથમિક શાળામાં યાજાયેલા શાળાના **णाणीने पुरती भाषवाना समार** भ માં ગુજરાત પ્રદેશ કે ગ્રેસના ભુતપુર્વ પ્રમુખ શ્રી કરીયાલાલ દેસાઇએ ઉચ્ચામી તરફર્યા તેમનું સન્માન કરવામાં આવ્યું ભાઈ પટેલ, જીલ્લા કોંગ્રેસના ઉપ- કેટની સજા કરી છે.

પ્રમુખ શ્રી પ્રેમશંકર બદ, શ્રીમતી જ્યાતનાખેન શુકલ તથા શ્રી શંભુભાષ પટેલ વિગેરે આ પ્રસંગે હાજર હતા.

રાષ્ટ્રગીત માટે વિશિષ્ઠ સ કેત

नवी डीरडी, भेन्ड पर राष्ट्रशीतना सरेहि। वद्धवाना छे नेवुं प्रेक्षहा અબાઉથી જાણી શો તે માટે રાષ્ટ્ર ગીત વાગતાં અગાઉ **ભારત સર**≱ारे વિશિષ્ટ નગારાનાદુ નક્કી કર્યો છે. **ક્ચકદમ દરમીયાનના આ નાદ છે.** ते ધીરા સાદે આરંભાશે, પછી માટા थते। लशे अने पाछे। धीने धीने मंद યઇને અસલ કુમાશ પકડશે. પરંતુ સાત દાંડી-નાદ સુધી સંભળાય جેવા રહેશે. 🚨 પછી એક અંતિમ દાંડી-ना६-विराम भशे अने राष्ट्रशीत આરંબાશે.

લરૂચનાં ૧૮ ગામા ખરાત ગામા ખન્યાં

भइय छस्साना १८ आमे। भयत ગામા ખન્યા છે. તેમાં સૌથી વધુ વાલીઓ મહાલના દ ગામા છે. તેમાં પણ ચાસવા મામ સૌથી માખરે છે. મ્યા **ઝામમાં ૧૮ કુ**ઢુંથે વસે છે. भाभनी वस्ती ४७० माधुसीनी **३**. આ ગામે ખચત માજનામાં કુલ રૂપિયા ૧૧૮૫૫ લાયો છે. આમ આ ગામ मां व्यक्तित हीह हा. २५ भयत शिल નામાં ભરવામાં આવ્યા છે.

ભારતનું પ્રથમ વિમાનવાહી aglar

સીંગાપાર, ભારતના નૌકાદળના सेनापति वाधस नेउभिरम राभहास કતારીએ આજે કહ્યું હતું કે ભારતનું प्रथम विभानवादक ब्यद्धाव्य व्यामाभी वर्षमां तक्ष्यार यह लग्ने. तेमां हेन्य અને ધ્યોટીશ જાતના વિમાનાના ઉપ યામ છે.

મહ્વેજમાં મળેલું કાદવ-भिश्चित तेस

सुरत छरसाना भाभराण तासुधाना मध्वेल भाभे ६६त ६३० भीटर नेटले કે લમભમ ૨૦૬૫ કુટની ઉડાપ્રથા કાદવ મિશ્રીત તેલ મળા આવ્યું છે. **આ तेલ હ**જાતમાં ૧૧૫૦ મીટર એટલે સમભમ ૩૭૫૦ કુટની ઉડાઇએ મલેલા पुलना करणा तजी आह्या हामक्राता મળ્યું છે.

— हाथुभाराना राज्य मनाता तासेण હતા. આ સમારંબમાં મામલાકા હાજી દુસેનને સરકારને છેતરવા અને हाध्युमारी करवा माटेर्नु कावतई करवा હતું. લાકલ બાર્ડના પ્રમુખ શ્રી લલ્લુ- ના મ્યારાપસર ચાર વર્ષના સખત

ભા**ધે બાંધવાની** રીળન અને વેણીએા

મખમલ, સાટીન, ઠાફેદા સીફકની, રીબન અનેક રેબ, ડીઝાઇન અને સાઈવમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મેાટર શાભુગારવા માટે જચ્ચાબ'ધ રીખના મળી શકરો.

અચ્ચાં માટે, મખમલ, અને રેસમ તથા ફેલ્ટનો દાપીએ, કોકાયત લાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અ'બાડે બાંધવા મખમલ, રેસમ, કાટન વિગેરેનાં કુદ્રાની ર'ગ ર'ગની વેણીએ અને અનેક પ્રકારના ધ્રોચર્સ મળશે. દેખલ પર મુકવા માટે પ્લાસટીકના મુ'દર ફૂલા મળશે.

ઠેકાણ : માળરા હેટ્સ (પ્રા.) લી. લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેંદ મેન્યુરેકચરર,

ફાન : ૮૩૫-૭<u>૮૯</u>૧ પહેલે માળે, બાકસ પરપછ. મારા મેન્સન્સ — 33 વેરા સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસખર્ગા.

હિંદની અગરખત્તી ખાસ દરખાસ્ત:

(વહાણમાં આવેલા તાને માલ) હાેલસેલ વેપારી બાવા

એાર્ડર સાથે રાેક્ડ હરબન માટેના લાવા.

હમારી પાસ વ્યસલી ખાસમતીના ચાખા પણ છે **ખાસમતી ચાખા શી. ૧-૦ રતલ.** (એાછામાં એાછા ૨૦૦ રતલ મળશે)

અમે નીચેની વસ્તુઓ હા કરેક્ટ ઈમ્પાર્ટ કરીએ છીએ, માલ સારા અને કીફાયત સાવે મળશે.

અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખા:-કરેક જાતના ઇન્કિયન દાળ, મશાલા અને કરીયાલું, સાપારી ખદામ, આમલી, આખા નાળીયેર અને દરેક જાતના ઇમ્પાર્ટડ ચાખા.

K. HARIBHAI & SONS

(PTY) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants. 81 Victoria Street, - P.O. Box 2156 - Durban, Telegraphic Add. "BHAISONS"

યા. ગા. પક્ર40 टेक्षीकेशन ३३-५६२० टेलीया६ क्रेउरेस : "लगतहै।" ભગત પ્રધસ

18 डार स्ट्रार **બે** હા ની સ ખ ગ°.

હાલસેલ અને રીટર્ઇલ મર્ચન્ય અને ઇમ્પારસ ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇન્લીશ શ્રાસરી, માયામાં નાંખવાના જાત જાતના દેસી તેલા સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એક્યુમીન્યમના વાસણા-કાથ અને ૧લારદીકના બ'ગડાઓ-કેરમલાં જ અને સ્દ્રાપકર તથા બાજી अने हेशी यीकी धीध्यत ભાવથી મળશે.

qual

બન્ને બાઈઓના છવનમાં વાદળ ઘેરાયા હતાં...

भत्सर

ગમ બેધ્યાનપથે જોઇજ २व्हो. પછી તેને પાત પરજ ગુરસા ચઢયા. માંજે વિશ્વેશ ધેર આવ્યા સારે યશાદાએ રડતાં રકતાં તેને કહ્યું કે, 'भने जेर बाबी है। तंभारी परसेवानी अभार्ध आम डिडावी देवाय ते मारायी નહી જેવાય. હું મરી જવું પછી तमारे के धरवं द्वाप ते धरकी."

''શું અડભડ વળી શરૂ કરી કે" વિશ્વેશ શુરસામાં બાલ્યા.

"का असे हं कर अडमा करनारी છું. તમારા અલા માટે કહીએ તા તે ગડળડ લાગે છે. કાંઇક નાષ્ટ્રા सायवता शीणा नदी ते। तमारा भाष तमारा छवन पर..."

વિશ્વેશ ગુરસામાં ઉઠી ગયા અને "ખસ બાહવું ખંધ કર નહી, તા માર ખાશે." કહી બીજા એારડીમાં મયા.

વિશ્વેશના ગુરસા જોઈ પશાદા મલરાઇ ગઇ અને ચુપ રહી પછુળી વવાઇ ગયું હતું અને અંકુર કુટવા साम्यः **द**ता. थे। इतिस प्रामी प्रतीने ખુશ જોઇ યશાદાએ કહ્યું. "તમે परवेश है।. आभण पाछणने। विभार કરી થાડા પૈસા જમા કરવા જોઇએ. क्रदाय तमाई आंण माथु हु: भे अंधिक યાય તેા માર્ફ શું થશે ?"

''વિશ્વાસ રાખ હું જલદી નથી भरवाने। तारी उत्तर श्रीयानी अधी **०५वर्या धर्म पश्रील हुं मरीस सम्छ."** अने ६२थे।.

"તમને તા ખધુ રમુજ લાગે છે પષ अमली भने अभी सह देनार आवे તા પણ એને સંભાળવાને અને શિખવવા ને નાચ્યાની જરૂર નહી રહે શું? व्यथमा भवाब्य पहेला पेतानी व्यवस्था . ३रे छे. भूत सिविष्यते। वियार करनार માણસ અકકલવાન ગણાય છે, આગ લામતા પહેલા કુવા ખાડી રાખવા नेर्धने. वणत नावता हाधी सामे काय धरशा ?"

''ઠીક મારે શું કરવું જોઇએ ঈમ તને લાગે છે? ખરચ કેટલા થાય છે તે તું જાણે છે. પછી ક્યાંથી ખયાની सकाय ?"

"હું વિચારે છું કે જે દર માસે સુધારભાઇના શિક્ષણ પાંછળ પ ३पीया भरूय इरवामां आवे छे जे मधारे नथी ?"

"છીટ! એમ કાંઇ કરાય. દું એને નાષ્યાની અહત જસ્યુલવા દઇ રાકું નહી. હું એની ફ્રેળવણીમાં અદયથુ

ચુરાહાતું બાલવું સુધીરને છુરી જેમ કરવા નથી કચ્છતા કળવણી પૂર્ણ યમ ≰દયમાં બાેકાયું થાડી વાર તા તે તેની એ માટી ત્રમાએ નેકિરી મેળવશે अने सारे ते पातानी अभार्ध आ ધરમાંજ લાવશને ! ત્યારે એની કમાઇ ने। इपकाम आपने नहीं करीय है

> "આ ખધી હવાઇ કીક્ષા જેની वाता है." मशाहाळी डख़ें "आ દુનીયા મતલબી છે જ્યાં સુધી સ્વાર્થ હાય છે ત્યાં સુધી ખધા મીઠી મીઠી वाता करे छे. पथु पछी ठाई ठाईने યુષ્ટ્રં પણ નથી અને જાણે ગાળખતું पथु नथी. ज्यारे तभारे। आर्थ क्रभारे अने जेना सम यशे सारे जेने अना માટા બાર્ષબાબી યાદ પથ નહીં **અ**ાવે."

> "અલે તું કહે છે તેમન કદાચ થાય છતાં તેમાં શું બમાયું ? પગ પર ઉભા रदेवानी शक्ष्ती सुधीरने भणी लाम पछी भारी ६२०४ भवास थर्म भारे પણ ખીજા શું જો⊌એ છે!"

> ''બલે હતાં બાઇને પૈસા આપા છે! अने। हिसाम ते। भागा? न्यशीता से। हे सेमा ते भरये छे। ह क्रेमा પણ તમને વાંધા છે? એમ્પા પદ્યી-धर न याम अथवा अभने सारी अभा न भग जोभ भे' क्यारे क्र**्डां छे**?"

"દીક છે પુંછી એક્સ એતે."

लयारे सुधीरे એક દિવસ ભાઇ પાસે પાંચ રૂપીયા માગ્યા ત્યારે "શા भारे लेखका कीका" का प्रध्यान तेने भन थयुं जेने जेम थयुं है आल સુધી મેં આ રીતે પુષ્કશું નથી. હવે પુષ્ટીશ તા અને ખાંદુ લામશે. અને બા⊌ની આર્યીક રિયતિ ખબર છે **જ**. न्याभ वियारी अंधिक न भासता पांच રૂપીયા સુધરના હાથમાં સુકયા.

राते यशाहाके पुछ्युं "सधीरकामक આજે તમારી પાસેથી પૈસા લીધા છે શું ?"

''ઢા! પચિરૂપીયા લઇ સચા છે.''

लवे छे नक्ष्कामे। भरथ नल करे."

"ના! પશાઇ ક્રકત હું જ છું." આટલુ કહી રડેવા લાગી વિશ્વેશ એની સામે આશ્ર4 ભર્યા ભાવે જોકજ રહ્યો. માટલુ રડવા જેવું શું છે એજ તે સમજ ન શક્યો. યશાદામાં રહેલા ''મત્સર'' ઐને જેમા નહતા. એને કહ્યું "બલે હવે પછી અને પુષ્પા વગર પૈસા નહી ઋાપું ખસ."

યશાદાએ સાડીના પાલવથી આંસ લુક્ષ્યા અને કહ્યું, ''ઢવે પછી પૈસા मात्र त्यारे मारी पासेल मे। इसले हं આપીશ.

અને થયું પણ તેમજ, દરા પંદર દિવસ પછી સુધીર કરી પૈસા માત્રવા આવ્યા. વિદ્યાર્થીએ રાષ્ટ્રપતીને મળવા દિલ્હી જવાના હતાં. દશ રૂપીયા પ્રત્યેક આપવાના હતાં. એને આ⊎ને આવી ને કહ્યું ''મારે દશ રૂપીયા નિશાસા સાથે જણાવ્યું. अमें है।"

''તારી આબી પાસેથી લઇ લે જે?'' સુધીર યશાદા પાસે ગયા અને કહ્યું "ભાની ભાષ્ટએ ગતે દરા રૂપીયા અાપવા કહ્યું છે.''

"शा भाटे लेमने छे?"

सुधीरे भधी वात अने अब्रावी અને પૂર્ણ સાંભ**લ્યા પછી કહ્યું**. ''ભાઇ સાદ્રેખ ચાડા વિચાર પૂર્વક भरम करेा. राष्ट्रपती कां**छ तमारा** ધરમાં ભાજન નહી માકલે વિદ્યાર્થીએ સાથે બટકવાની જાર નથી. તમે તમારા અભ્યાસમાં ધ્યાન આપા એટલે ખસ છે."

"ભાભી આ વખતે જવાદા. મારૂં નામ ત્રાફિસરાએ જણાવ્યું છે કારમા દુશીયાર વિદ્યાર્થી બચાવું છું. એ હું નથી જાવું તા મારે કાલેજમાં લાજવું

"શા માટે શરમાલું પડે! શું આપણે थी नयी भरता. आवा **इास**तु **भर**य મારાથી નહી થઇ શકે."

સુધીરને થયું માટાનાઇ પાતે બાલી રાકતા નથી બાબી પાસે વધુ ખાલાવે છે. એમના મનમાં પણ મારે માટે હવે પરાયાના ભાવ થયા જણાય છે.

આ ધરમાં રહેવું હવે અશક્ય ઘરો ''શા માટે જોઇએ છે એ તમે નં એમ સુધીરને જણાયું. બાબી પૈસા પુછશું કે પુછવાનું ત્રન થયું પથ્યુ ન માટે ઢમેશા સ્થાના કાની કરી કડવા પુછ્યું 🖻 ક્રોઇ પરાયા થાડા છે રિયતિ વેલ્યુ કહેશે. બાઇ કાંઇજ બાલશે નહી.

અાથી કાંઇ વ્યવસ્થા કરવી જ સારી-કાઇક ગુરસાની ક્ષણમાં કદાચ કાંઈ अध्यक्तीय भेासी जवाय ते परेसा મીઠાંશથીજ ચાલ્યા જવું સારૂં. બાઇએા લંદ્રયા કરીને લોકા હસશે. આવા वणत आवे ते पहेलां अ इयहि याह्या જવું એમ સુધીરે મન સાથે નક્કી 13".

अने अपान पार्श सुधीरे भे **ટયુરાન રાખ્યા અને તેના .ખરચમાં**થી હારટેલમાં રહેવાનું નક્કી કર્યું.

ખીજે દિવસે જમતાં જમતાં વિશ્વરો જ પુષ્કીશ અને જરૂર જણાશે તેં પુછ્યું 'સુધીર દેખાતા નથી કાંપ્ર क्यां **छे ?**"

> મને પાડાશના રમેશે કહ્યું કે, સુધીરે કહાર્યું છે કે તે હાેસ્ટેલમાં रहेरी. भने थशुं तभने ते। भणर day.

"म्ना ठींड न थयुं." विश्वेश

"શું નથી સારૂં થયું?" પરાાદા ચીઢાઇને માલી. "તમને એની એટલી ખધી ચિંતા શા માટે થાય છે ખબર નથી પડતી. ગયા તા જવાદા. પાતેજ યઇને ગયા છે. કાઇએ હાથ પકડીને તા નથી કાડમાને એમને ? અને અહીં રહેતા ત્યારે પણ એમને શું સુખ તમને આપ્યું છે?"

વિશ્વેશ સુપ રવાો. પશુ એમના यहेरा पर के वेदना अंशीत वर्ध दती તે એમનું દુઃખ વ્યતાવતી હતી. ખાતાં ખાતા જ ઉઠી હાય માં ધાઇ ઉઠી

''આ શું કાંઇજ જમ્યા નથી.'' "ભુખ નધી."

."શું ભાઇના ત્રેમ વહી જાય છે. બૂખ પથુ નથી લાગતી. યરોાદાએ टाचाः भावीं."

विश्वेश स्थीर हमे। रहा. अनु સર્વ અંગ ગુસ્સાથી થરયર કંપતું હતું. મનમાં પત્ની વિશે ઘૃશા વ્યાપી नेम तेम प्रमां लेडा भेड़ी ते लढ़ार પડયા.

है।स्टेसना अवेश द्वार पर ते पहें।न्ये। સુધીર હાયમાં પુરતકા લઇ કાલેજમાં व्यवानी तर्धयारीमां दता. भे चार દેશતો સાથે હતાં. માટાબાઇને જોઇ सधीर स्थीर देशे। रहा.

विश्वेश डायमां लेडा सीधा अने સુધીર પાસે આવ્યા. મીત્રા વિચારમાં પડમા કે આ શું છે. મીત્રાને થયું વિશ્વેશ સુધીરને માર₹ા તેથા તે⊅ા તેને ખચાવવા તઇમાર મામા, પશુ सुधीरते। यहेरा निवीकार हता.

વિશ્વેશ સુધીરના હાથમાં જોડા સુક્યા અને કહ્યું. ''લે આ અને भार भारा भाषाभां हुं अनेने सायक છું.''

સુધીરની આંખમાંથી આંસુની ધારા 🖈 વર્હા રહી અને તે બાઇને પગ પડમા અને રડતાં રડતાં કહ્યું ''માટા આઇ હું શું એટલા નાચ છં?"

માસ્ટર બ્રધસ (ત્રાે.) લીમીટેડ

ભત ભતનાં નાયલન, રેશમાં તેમજ સુતરાક કાપડ, સ્રીઓ બાળકા અને પુરુષા માટે વત્તમ નતના હલન જર્સી, પુલાવર, કારડાગન્સ અને ખચ્ચાઓ માટે—લુટીય, બીષ્સ, બ્લેન્કેટસ, શાહ્સ; નેપકાન્સ વિગેરે.

દરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા બલામણ. 33 વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, એહાનીસખર્ગ.

हान : ८३५-६७८६

બાકસ ૧૫૪૯.

વિશ્વેશ અને ઉપાડી છાંતી સરસા ચાંપ્યા. અને કહ્યું હું "અધિયા થયા હતા મારી અાંખા પર મેં પાટા **હता. ६वे जेम नहींल थाय. ६२**गील નહીં ચાય તુંજ મારા પુત્ર છે."

मुधीर ते दिवशे होलेलमां भयाल નહી. વિશ્વેશ એને સાથે ઘેર લઇ ગયા વગર રહ્યો નહી. ઘેર વ્યાવતાં જ યરોાદા સામી મળી.

સધીરે બાબીની નજર સાથે નજર માંડી નહી. વિશ્વેશ કકત પાતાની પત્ની સામે મીટ માંડી અને એના यहेरे। तपेक्षा तवा केवा मशाहाने જણાયા.

''કાન ઉઘાડીને સાંભળએ. એ દિવસે સુધીરના ચહેરા પર દુઃખની આબા જાણારો તેજ દિવસે આ ધરમાં ખે છવાઇ ગઇ હતી.

भारता परशे. मेक ताई अर्न मेक भाई."

સુધીર સ્થંભ જેવા ઉભા હતા. 4श्रीहाओं यानी तरक लेखं पाछं પતી તરફ જોયું. સુધીરની આંખામાંથી માંસ વ્હેતા હતાં. એને માટાબાઇ તરફ જોયુ માટાબાઇની આંખા આંસુથી છલાકાઇ હતી. અને ગુરસા મહેરા પર જ્યાતા હતા. બાબી તરફ જોતા એને એની કર્યુાંત આંખા રડાવી રહી. એ જલદી બાબી પાસે ગયા અને આભીને પગે પડ્યા. યશાદાએ એને ઉઠાડયા અને માથે હાય મુક્ય પાતાના પાલનથી આંસુ લુછયા.

ત્રણેના ચહેરા પર હર્યની વાદળી

સ ગહ સમાચાર

નનરલ મી. જે. દ્રાેગાર્ડે સારસબરીથી સત્તાવાર ઉજવણી તા. ૩૦ જીલામએ નડાલા અને કીટવેમાં આવર્તા નિરાશ્રીતા ને મદદ પહેાંચાડવા માટે ઉપડી ગયા કાંગાના અવિચારી બનાવાયી ખચવા માટે નાસે છે.

— ડરખન અને જો ઢાનીસ ખર્મમાં અટકાયટમાં લીધેલા વધુ અટકાયટીએ! ને હવે છુટા કરવામાં આવ્યા છે.

— ઇસ્ટલ ડનની ઐત્દોગિક વ્યક્તિએ। આદિકનાને વધુ પગાર આપવાની वियारणा हरी रही छे. जो देशि અાદિકનાનું પત્રાર ધારધ્યુ સુધારવા માટે ખાસ પ્રયત્ન કરી રજ્ઞા છે

—ડેન ેકાબસનનું પુરતક 'નાે એવીડન્સ न्माइ ६व'नी अधी प्रता वेयाध गर्ध છે. આ પુરતકને પાર્ટ ઇલીઝાબેયના કરટમ ખાતાવાળાએ જધ્ત કરી હતી. પરંત બીજી બધી જગ્યાએ એ વેચાઇ Adl.

— બ્રિટીશ કાલાનીયલ સેક્રેટરી મી. र्धंपान भक्षाचि कंपालामां ७००,००० 8દ્વાટન સપટેમ્યરમાં કરશે.

—સાયરાના માથુસા, જાણીતા ઝુક્ષ િ = મક્તિઓને ગયે અઠવાડીયે મળ્યાં ના આપલે થયા હતા.

—કાન્ગા સ્વતંત્ર તથા અગાઉ ત્યાં યુરાપીયના અને એશીયના માટે પરિ-रियति गंभीर भनेशी हे। धुराधीयने। ઉચાળા ભરી ર**થા છે.** સોના યુરા-પીયન સેંટલરાએ માટી સંખ્યામાં પાતાનાં ઢાર એલ્ડાેરેટ ખાતે માકલી દીષાં છે અને હવે તેઓ સાંનજીકમાં દારગર તરીકે રહેવા માગે છે.

—નાઇજીરીયા અને ઇઝરાઇલે કરાર કર્યો છે તે મુજય ઇત્રરાઇલ નાકજીરીયા તે લાખા પાઉંડ સુધીની મદદ આપશે. —માડા ગાસ્કર — ગ્લુન માસની

—ફેડરેશનમાંના બેલ્જીયનના કાન્સલ ૨૫ તરીખે સ્વતંત્ર થઇ પણ તેની યશે.

— અમેરીકાની કેમેક્કેટીક પાર્ટીવાળા છે. આ નિરાશ્રીતા એલ્છ્યન દ્વાય મી. સ્ટીવન્સ જે ગઇ વખતે ૧૯૫૨થી પક માટે પ્રસીદન્ટની સુંટણીમાં નિષ્ફળ ગયા હતા તે અમ વખતે પ્રેસીડન્ટની 'સું'ટણી માટે ઉમેદવારી કરનાર નથી. -- કેનીયામાં રાજભાષા તરીકે સ્વાઠીલી બાષાને સ્થાન મળનાર છે એમાં आफ्रिकन, अशीयन अने आरण मेम्परा संभत है। ।, हेनीयानी धारा-સભામાં તેમણે બધી અાદિકન શાળા એામાં એ બાષા શીખવવાનું શરૂ કરવાની અલામણ કરી હતી.

> - नेभे। रेन्याटाने भणवानी आदिक्रन प्रधानीने रल अपारी तेवा सरकारी निवेदन पर विचारखा करवा क्षेत्रता नेताओ। भज्या , दता. अप्र निर्ध्य લેવાયા નયા અને પુનઃ મંત્રણા यनार छे.

-- ટર્કીની સરકારી ત્રીજોરી સહર भनाववा ढलरे। ट्रीये डहारताथी पाउड्ड लंधायेलं पालमिन्ट डाइसर्च रेक्ड रक्ष्मा इपरांत शीमती हाणीना અને અગ્રિગાએ પાતાની લગ્ન મુદ્રાએ। પથ લેટ આપી દોધી છે.

હતાં. આ મુલાકાત દરમ્યાન વિચારા કમીશનર વ્યગિડીયર હયુત્રે જ્લાનાં ચાર ગામ પરથી કક્ષ્યું ઉઠાવી લીધા છે. જીલામાં અન્યત્ર માઉ માઉ કસમ નામાં અંગે તપાસ ચાલી રહી છે.

- kાંસની ધારાપાથીમાં માતની સજ ક્રમી કરવા માટેના ખીલતા સુસદો ્રાંસની નેશનલ એસેમ્બલીમાં દગાલની सरकार तरक्षी रुख थये। छे.

—કંપાલામાં એક મરજદમાં પુરુષ, એનો અને ખાળકા મળી હું જુણ कियारे प्रार्थना करतां दतां खारे खाँ આગળ બાગ્બ મુકવાના આરાપસર पुरुवाञ्चेसा मे आहिस्तीने संपासा મેજરટ્રેટ ૧૪–૧૪ વર્ષની એલની સજ કરી છે.

લગ્ન પ્રસંગા માટે

અમને મળા. સરતી જમણના અમે સ્પેસ્પલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રાઉસીયાના કાઇ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસાઇ કરવાના અમે કન્દ્રાકટ લઇશું.

કેપોટન્સ બાલ્કનો હોટેલ

(ધી કાર્નર મીઠાઇ હાઉસ)

ત્રે અને વિકટાેરીયા સ્દ્રોટના ખુ**ણાપર – હરબન.** કાન ન'બર ર૩૪૧૪ દેલીયામ : KAPITAN,

આદુ, લસણ ખજર ભાવ, નારીએળ નં. ૧ શી. ૧-૦, બેગ (ન'ગ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦.

દુકાન દાર માટે આંધવાના ન્યુઝપેપર બજાર ભાવ, ભટાઢા, હુગરી (કાંદા), સુકા લાલ મરચાં, ખુમલા, સુકા ઝીમા (છાલા), સોનેરી ર'ગના ગાળ, દરેક નતના મરી મસાહા વિશેર હમેશાં સ્ટાકમાં

राभीके छे. स्पुरी अने मेनसी भान जलर भान, पेस्टेल लहुं. સુરણ, રતાળુ, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની માસમ ચાલુ છે. रे।डेसीया, न्यासालेन्ड अने विकथन डांगाना आरडरे। वपर पुरुष् ધ્યાન આપી કાઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઢાવી માક્સશું.

All prices subject to Market fluctuations.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS P. G. Box 251. DURBAN.

ધીરૂભાઇ પી. નાયક

ખુક્કીપર, મુસાદરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ હીં દુરતાન અગર દુનીયાના દાઇ પણ ભાગની હવાઇ દરિયાઇ અગર જમીન માર્ગ મુસાફરી કરવા ઘર એકાં અમારી મારકતે ભુકોંગ કરા. છ'દગી, આગ, ચારી, દુલ્લા, અકરમાત, પ્લેટમ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે बतरावी आधीओ श्रीक.

र्ध-इमटेक्स, परसनव टेक्स, दिसावना शापडा स्थावना रेवन्यु क्सीयरन्स સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સા પાસપારે તેમન ઇમામેશનને લગતી ભાગતામાં કંઈ પણ કી લીધા વિના અમે મક્ત સ**લાહ આપીએ છાએ**. नेशनव म्युन्धुअव सार्धः स्मेरीसिशिशन स्माः स्मार्द्धीया अने या शावर र्धनश्युरन्थ हं पनी सीभिटेडना प्रतिनिधिः

Office : 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone: 339033, Johannesburg,

Residence : 52 Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone: 330816, Johannesburg.

६२नीयर! ६२नीयर!! ६२नीयर!!!

એડફમ સુદ, હાઇનીંગફમ સુદ, વાહેરાખ, હરેસીંગ ગ્રેસ્ટ, સાઈડ એાર્ડ એાફીસ ડેસ્ક, સુક કેસ, દેખલ, તદન ક્રીફાયત લાવે ખરીદી શકરોા. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકરોા નહિ.

—બાેક્સ, ટેબલ અને કીચન હરેસર—

à बमारी हेणरेण नीय तर्धयार थाय छे. तेना स्टाइ बमेशा तर्छ-યાર રહે છે. માત્ર રાહ્યા લાવાના પ્રાઈસ શ્રીસ્ટ મંત્રાવા અને વેપાર आगब बधारे।.

MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP. J'BURG. PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal